

ගෝවි ජනතා

27 වෙළුම 1 වැනි කලාපය 2025 ජනවාරි - මාර්තු

ගෙවතු වගාවට පිවිසුමක්

**තිරසර සංවර්ධනය සඳහා
කාබනික
කෘෂිකර්මාන්තය**

**දේශීය බෝග ප්‍රභේදයන්ට
විනකටින ආනයනික
දෙමුහුන් ප්‍රභේද**

**ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය
අංශයේ ක්‍රියාකාරිත්වය**

කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය
හෙක්ටර් කොඩිබෂකඩුව ගොවිකටයුතු
පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය

ගොවි ජනතා

27 වෙළුම 1 වැනි කලාපය 2025 ජනවාරි - මාර්තු

ප්‍රධාන සංස්කාරක
මහාචාර්ය ජී.එල්. සන්දික

උප ප්‍රධාන සංස්කාරක
ආචාර්ය එන්.පී.පී. සමන්ත

සංස්කාරක මණ්ඩලය
අනුපා දිසානායක
තුෂාරා ධර්මවර්ධන

අධීක්ෂණය
එස්.ඒ.සී.යූ. සේනානායක

සංස්කාරක
ඩී.එම්. අසංකා ඉන්දිවරි දිසානායක

පිටු සැකසුම හා නිර්මාණය
ඒ.පී. උදේනි කරුණාරත්න

තොරතුරු හා සන්නිවේදන අංශය
හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු
පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
114, විජේරාම මාවත,
කොළඹ 07.

දුරකතන 0112696981, 0112698540-41
දිගුව 304
ෆැක්ස් 0112691360, 0112692423

පෙළගැස්ම

ගෙවතු වගාවට පිවිසුමක්	01-07
නිරසාර සංවර්ධනය සඳහා කාබනික කෘෂිකර්මාන්තය	08-14
දේශීය බෝග ප්‍රභේදයන්ට වින කටින ආනයනික දෙමුහුම් ප්‍රභේද	15-17
රිලවුන්ගෙන් රට බේරා ගන්නේ කවදා ද?	18-21
ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මාන්තය නභා සිටුවීමට කෘෂි සන්නිවේදනයේ කාර්යභාරය	22-27
ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය	28-32
ශ්‍රී ලංකාවේ කරවල නිෂ්පාදනය, වෙළෙඳපොළ හා එහි උපනතීන් පිළිබඳ විග්‍රහයක්	33-37

ප්‍රධාන සංස්කාරක

මහාචාර්ය ජී.එල්. සන්දික

අධ්‍යක්ෂ/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය

ප්‍රධාන සංස්කාරක සටහන

පසුගිය වසරේ දැඩි ආර්ථික අවිනිශ්චිතතාවයකට මුහුණ පෑ ශ්‍රී ලාංකික පුරවැසියාට මේ වන විට කිසියම් ආකාරයකට සැනසිලිදායක බවක් දැනෙන බව නම් නො අනුමාන ය. එසේ වුව ද, රටට බත සපයන ගොවියා සම්බන්ධයෙන් නම් සඳහන් කළ යුතු කරුණ තරමක් සංකීර්ණ වූවකි.

“ගොවිතැන” හැම විටම කාළගුණ වෙනස්වීම් හා බැඳී පවතින්නි. මේ වන විටත් ලොව පුරා අවධානය ට යොමුව පවතින විෂය ක්ෂේත්‍රයක් වන්නේ ද කාලගුණ වෙනස්වීම් ය. මේ පිළිබඳව විමර්ශනාත්මකවත් කරුණු අවබෝධ කොට ගැනීමේ දී දක්නට ලැබෙන කාරණය වන්නේ කාළගුණ අවිනිශ්චිතතාවය වැඩි වී ඇති බවකි. එසේ නම්, ගොවිතැන කෙරෙහි ද මෙම තත්ත්වය කිසියම් දුරකට බලපෑම් ඇති කරනු ඇත.

පසුගිය වසරේ මහ වැසි සමඟ ඇති වූ ගංවතුර තත්ත්වය හේතුවෙන් වගා බිම් රැසක් ගංවතුරෙන් යටවිය.. එමෙන් ම, ගොවි ආර්ථිකය පහළ මට්ටමකට පත් වූ අතර ශ්‍රී ලාංකික පාරිභෝගිකයාට ද මෙම තත්ත්වය දැනෙන්නට විය.

සැබැවින් ම, පාරිභෝගිකයාට ද මෙහි දී සුවිශේෂී වැඩ කොටසක් ඉටු කළ හැකි අතර, තමා සතු භූමියේ අවම වශයෙන් තම කුටුම්භයට ප්‍රමාණවත් ආහාර වේලක් හෝ සකසා ගැනීමට අවැසි දෑ නිපදවා ගත හැකි ය. භූමිය නැතැයි මැසිවිලි කීම වෙනුවට තාක්ෂණික ක්‍රම ඔස්සේ නාගරික වැසියන්ට ද වගාවට සම්බන්ධවීමේ හැකියාවක් පවතී. නාගරික කෘෂිකර්මය (Urban Agriculture) යන සංකල්පය දියුණු වී ඇත්තේ මෙම කාරණය මුල්කර ගනිමිනි.

ඕනෑම පුද්ගලයෙකු තම කුටුම්භයේ පාරිභෝජනය කිරීමට වගා කරන බෝග වර්ග සඳහා රසායනික ද්‍රව්‍ය එනම් පොහොර වර්ග කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය ආදිය භාවිතා නො කරයි. එබැවින්, කාබනික ගොවිතැන ප්‍රවර්ධනය කෙරෙන්නේ මෙම පිරිස සම්බන්ධ කර ගනිමිනි.

මෙවර “ගෙවතු වගාව” ට සහ “කාබනික පොහොර” සම්බන්ධ පළමු ලිපි දෙක ගොවිජනතා සභරාවේ මුලින් ම පළ කරන්නට අප සිතුවේ මෙහි ඇති වැදගත්කම පිළිබඳ සලකා බැලීමෙන් අනතුරුව ය. එමෙන් ම, ගොවි ජනතාවගේ ආදායම් විවිධාංගීකරණය කිරීමේ අපේක්ෂාවන් ඉදිරියේ දී මෙම විෂය මාතෘකාවන් ට අමතර ව “ගොවිතැන” පාදක කොටගත් “සංචාරක ව්‍යාපාරය” වැනි නව විෂය ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් “ගොවිජනතා” සභරාවට නව මුහුණුවරක් හා වැඩි බරක් එක් කිරීමටත් අපි අපේක්ෂා කරමු. එතෙක් පාදක ඔබ අප හා රැඳෙන බව අපි විශ්වාස කරමු.

ගෙවතු වගාවට පිවිසුවක

ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික සංස්කෘතිය සමහිත් බැඳුණු ප්‍රධාන සංරචකයක් ලෙස ගෙවත්ත හඳුන්වා දිය හැකි ය. මිනිසා සතු නිවස සහ එහි අවට භූමි භාගයේ සංකලනයක් ලෙස “ගෙවත්ත” ඉතා සරල ව අර්ථ දක්වයි. පුරාතනයේ සිට ම මිනිසා තම දෛනික ආහාර හා ඖෂධීය ශාක අවශ්‍යතාවය සඳහා ගෙවත්ත වෙත යොමුවීම දක්නට ලැබුණි. මිනිසා සහ ගෙවත්ත අතර පවතින සම්බන්ධතාවය ඇත අතීතයට ම දිව යන්නකි. ඇත අතීතයේ සිට ම ගෙවතු වගාව ඉතා ප්‍රචලිත කලාවක් වන අතර වර්තමානය වන විට මෙයට විවිධාකාර අංග එකතුවෙමින්, විද්‍යාව හා තාක්ෂණය සමඟ මුසුවෙමින් වර්තමාන ගෙවතු වගාව නිර්මාණය වී තිබේ.

ගෙවත්තක ප්‍රධාන සංරචක ලෙස නිවස, ජල ප්‍රභවය, කොම්පෝස්ට් පොහොර වල, වැට හෝ තාප්පය සහ බෝග වර්ග ප්‍රධාන තැනක් ගනී. එසේ ම, මී මැසි පාලනය, සත්ත්ව පාලනය (එළවත්, ගවයන්, හාවුන්, ඌරන්, කුකුළන්) ආදිය සුලභ ව දක්නට ඇත. ගෙවතු වගාව සඳහා යොදාගත හැකි

බෝග වර්ග කාණ්ඩ කිහිපයකට වර්ග කර දැක්විය හැකි ය. එනම් එළවළු, පලතුරු, කොළ එළවළු, අල බෝග, කුළුබඩු බෝග සහ ඖෂධීය පැළෑටි ආදියයි. මේවාට අමතර ව සත්ත්ව පාලනය, මී මැසි පාලනය මෙන් ම ජීව වායු නිෂ්පාදනය ද ගෙවත්ත සමඟ සම්පව බැඳී පවතී.

ගෙවත්තක් සැලසුම් කිරීම

ගෙවත්තක් සඳහා සුදුසු ස්ථානයක් තෝරා ගැනීම

ගෙවත්ත සඳහා සුදුසු ස්ථානයක් තෝරාගැනීමේ දී එය කුඩා ප්‍රමාණයේ ගෙවත්තක් නම් එම ඉඩ ගෙවත්ත සඳහා අත්‍යවශ්‍යයෙන් ම යොදා ගත යුතු වේ. එමෙන් ම, ප්‍රමාණයෙන් සාපේක්ෂ ව විශාල ගෙවත්තක් සඳහා පහත සඳහන් කරුණු සලකා බැලිය යුතු ය.

- මනා ජල වහනයක් සහිත පසක් වීම
- හොඳින් හිරු එළිය ලැබෙන ස්ථානයක් වීම

- සුළඟින් වන හානිය අවම වන ස්ථානයක් වීම
- ගල් බොරලු රහිත සැහැල්ලු පසකින් යුක්ත බිම් කොටසක් වීම
- ජලය ලබා ගැනීමේ පහසුව

ගෙවත්තේ ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම

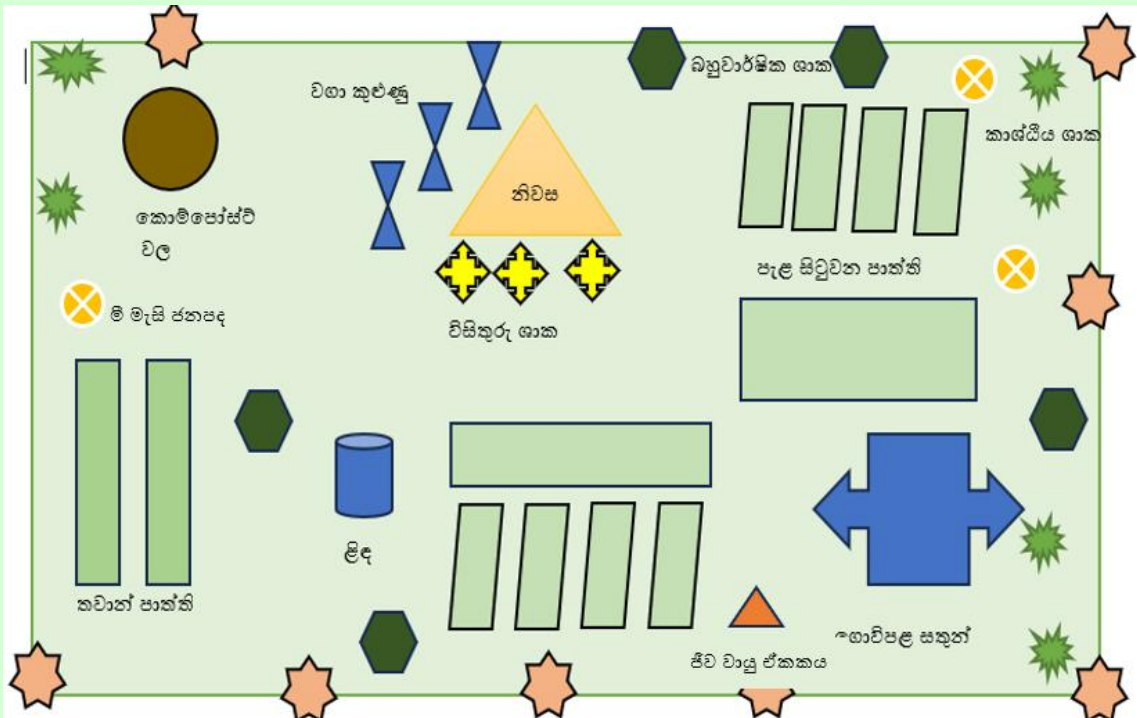
මෙහි දී, ගෙවත්ත සඳහා අවශ්‍ය වන ජලය, පොහොර හා ශ්‍රමය ලබා ගැනීම, ගෙවත්ත නඩත්තු කටයුතු සිදු කරන ආකාරය, පවුලේ අවශ්‍යතාවය කොපමණ ද යන්න, අතිරික්තය වෙළෙඳපොළ සඳහා ඉදිරිපත් කරන්නේ ද යන වග, ගෙවත්තේ කටයුතු සඳහා යෙදවිය හැකි කාලය යන කරුණු සලකා බැලිය යුතු ය.

ගෙවත්තක් සඳහා යෝග්‍ය දළ සැලැස්මක් පිළියෙල කර ගැනීම

එනම්, ගෙවත්තේ දළ සටහනක් භාවිතා කර ගෙවත්තේ විවිධ ස්ථාන සඳහා උචිත බෝග සහ එම බෝග වගා කරන බිම් ප්‍රමාණය දළ වශයෙන් සටහන් කර ගැනීම මෙහි දී සිදුකරයි.

මෙලෙස සැලසුමක් භාවිත කිරීම මගින් ආර්ථික වාසි ලබා ගැනීමටත්, ගෙවත්ත කාර්යක්ෂම ව සහ එලදායී ලෙස භාවිතා කිරීමටත්, ගෙවත්තේ විවිධ ස්ථානයන් ට උචිත වන ලෙස බෝග වගා කිරීමටත්, මනා වැටහීමකින් යුතුව ව බෝග මාරුව

ආදර්ශ ගෙවත්තක දළ සැලැස්මක්

සිදු කිරීමටත්, ගෙවත්තේ අලංකාරය වැඩි කර ගැනීම සඳහාත් ඉවහල් වේ.

ආදර්ශ ගෙවත්තක දළ සැලැස්මක්

ගෙවත්තක වගා කළ හැකි විවිධ බෝග කාණ්ඩ සඳහා නිදසුන්

- මල් වර්ග: ඇන්තූරියම්, ඕකිඩ්, විසිතුරු පත්‍රික ශාක, බෝගන්විලා, ඩ්‍රිසිනා, බිගෝනියා, පෙපරෝමියා, ඇග්‍රිකන් වයලට්
- කුළු බඩු: ගම්මිරිස්, ගොරකා, කෝපි, සියඹලා, කහ, ඉඟුරු, එනසාල්, කරාබුනැට්, කරපිංවා, රම්පේ, සේර
- පලතුරු බෝග: කෙසෙල්, අඹ, අන්නාසි, අලි පේර, පේර, දොඩම්, දෙහි, සැපතිල්ලා, කාමරංගා, මුගන් ෆාට්, වැල් දොඩම්, සියඹලා, අනෝදා, මාදං, බෙලි, දිවුල්, උගුරුස්ස, ජම්බු, නම්නං, හීං නාරං, දෙළුම්, රඹුටන්, වෙරළ, ලාවුලු, මැංගුස්, ඇඹරුල්ලා, ලොව්, සැපතිල්ලා, කාමරංගා
- එළවළු වර්ග: තක්කාලි, දඹල, මැ, අමුමිරිස්, මාළු මිරිස්, වැටකොළ, පතෝල,

තිරස් පොලිතින් වගා මළ

තිරස් වගා කුළුණු සහ වගා මළ

නිර්පාංශු වගාව

වගාව සඳහා බෝග තෝරා ගැනීමේ දී වැඩි අස්වැන්නක් ලබා දෙන බෝග වර්ග තෝරා ගැනීම මෙන් ම, වාර්ෂික බෝග, බහු වාර්ෂික බෝග සමඟ අතුරු බෝගයක් ලෙස වැවීම පිළිබඳව වැඩි

කරවිල, වම්බටු, බණ්ඩක්කා, රාබු, ගෝවා, මුරුංගා, නෝකෝල්, පිපිඤ්ඤා, කැකිරි

- පළා වර්ග: ගොටුකොළ, කතුරු මුරුංගා, නිවිති, මුගුණුවැන්න, තම්පලා, සාරණ, වැල් දොඩම් කොළ, ගැටතුඹ, කිරිහැන්ද, කොළ ගෝවා, කිරි අගුණ
- අල බෝග: එළවළු, මඤ්ඤොක්කා, බතල, හුළංකිරිය, කිරිඅල, වැල් අල, ඉන්නල
- ඔසු පැළ: රසකිඳ, කොහොඹ, නික, ආඩතෝඩා, පොල්පලා, කටුවැල් බටු, විෂ්ණුකුන්නි, තිප්පිලි, කෝමාරිකා, මොණරකුඩුම්බිය, වැල් පෙනෙල, නිල්කටරොළු, තෙඬු, කරපිංවා, හාතාවාරිය, අක්කපාන, බුලත්, ඉඟුරුපියලිය, වද කහ, ඉරිවේරිය, කප්පරවල්ලිය, නිල් අවරිය
- ස්ථිර බෝග: පොල්, කොස්, දෙල්, තැඹිලි, පුවක්
- සත්ත්ව පාලනය: ගව, එළු, ඌරු, කුකුළු, තාරාවන්, හාවුන්

ගෙවතු වගාවට අවශ්‍ය බෝග තෝරා ගැනීමේ දී සලකා බැලිය යුතු කරුණු

වැඩි ආර්ථික වාසි ලබා ගැනීමටත්, සම්පත් ඵලදායී ලෙස භාවිතා කිරීම සඳහාත්, ගෙවත්තකට උචිත වන ලෙස බෝග තෝරාගත යුතු වන අතර එහි දී පහත සඳහන් කරුණු පිළිබඳව විශේෂ අවධානයක් යොමු කළ යුතු ය.

- භූමියේ පිහිටීම
- පාංශු ලක්ෂණ

දේශගුණික සාධක:

- උෂ්ණත්වය
- වර්ෂාපතනය
- ආලෝකය
- සෙවණ තත්ත්වය
- රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීමේ හැකියාව
- වගා කරන කාලය

අවධානයක් යොමු කිරීම වැදගත් වේ. ගෙවතු වගාව සඳහා පලතුරු වර්ග තෝරා ගැනීමේ දී වර්ෂය පුරාම ඵලදායී ලබා දෙන අන්නාසි, කෙසෙල්, පැපොල්, වැල් දොඩම් ආදී පලතුරු වර්ග තෝරා ගැනීමටත්,

සමෙන්ති සහ මැටි බඳුන්

වැඩිදියුණු කළ ප්‍රභේද භාවිතා කිරීමත්, එමෙන් ම, වර්ධක ප්‍රචාරණ ක්‍රම යටතේ නිපද වූ රෝපණ ද්‍රව්‍ය භාවිතය යනාදී කරුණු මඟින් ඉතා කෙටි කාලයක් තුළ ඉහළ අස්වැන්නක් ලබාගත හැකි වේ. එමෙන් ම, අඹ, රඹුටන්, අලිපේර, කොස්, දෙල්, යන බහු වාර්ෂික බෝග සමඟ කොළ එළවළු මෙන් ම, වම්බටු, බණ්ඩක්කා, මිරිස්, මාළු මිරිස්, තක්කාලි, රාබු, ගෝවා, ආදී කෙටිකාලීන බෝග වගාව සඳහා යොදාගත හැකි ය. එසේ ම, ගෙවත්තේ සෙවණ පවතින ස්ථාන සඳහා සෙවණ ප්‍රිය කරන කහ, ඉහුරු, ගම්මිරිස්, කිරි අල ආදී බෝග භාවිතා කිරීමේ හැකියාව පවතී. කතුරුමුරුංගා, මුරුංගා, දඹල, සහ වැල් දොඩම් ආදී බෝග විශේෂ ගෙවත්තේ වැට සඳහා යොදා ගත හැකි ය.

ගෙවතු වගාවට යොදාගන්නා බෝග ප්‍රචාරණය කරන ක්‍රම

- බීජ මඟින් ප්‍රචාරණය කර ගන්නා බෝග:

සමහර එළවළු බීජ ප්‍රමාණයෙන් ඉතා කුඩා ය. එම නිසා, ඒවා ක්ෂේත්‍රයේ කෙළින් ම සිටුවිය නො හැකි ය. එවැනි අවස්ථාවල එම බීජ ක්ෂේත්‍රයේ සිටුවීමට පෙර තවත් භාවිතා කර බීජ පැළ ලබා ගත යුතු ය. උදා: මිරිස්, තක්කාලි, වම්බටු, මාළුමිරිස්, සලාද, බීට්, නෝකෝල්, ලික්ස්, කතුරුමුරුංගා

සාපේක්ෂ ව ප්‍රමාණයෙන් විශාල බීජ එනම්, මැ, පතෝල, කරවිල, වැටකොළ, බණ්ඩක්කා, බෝංචි, වට්ටක්කා, සහ නිවිනි ආදිය කෙළින් ම බීජ මඟින් සිටුවීමට හැකියාව පවතී.

- දඹු කැබලි මඟින් ප්‍රචාරණය කර ගන්නා බෝග: කංකුං, බතල, මඤ්ඤොක්කා, මුගුණවැන්න, සාරණ, නිවිනි
- කෝමය මඟින්: ගහල, කිරි අල
- මොරෙයින් භාවිතයෙන්: කෙසෙල්, අන්නාසි
- රයිසෝම මඟින් ප්‍රචාරණය කර ගන්නා බෝග: කහ, ඉහුරු, ඉහුරුපියළිය, වදකහ
- මුල් මඟින්: කරපිංචා, දෙල්, බෙලි වැනි ශාක භාවිතා කළ හැකි ය.
- බද්ධ පැළ මඟින්: අඹ, අලි පේර, රඹුටන්, දොඩම්, කොස්, දුරියන්

ගෙවත්තක එළවළු බෝග වගා කිරීම

- බීජ තවත් දැමීම

මේ සඳහා ගල් වැලි ඉවත් කළ මතුපිට පස් සහ කාබනික පොහොර, 1:1 අනුපාතයට මිශ්‍ර කර ලබා ගන්නා වගා මිශ්‍රණය භාවිතා කළ හැකි වේ. බඳුන් ගත තවත් සහ ක්ෂේත්‍රයේ සංස්ථාපනය කරන ලද තවත් මේ සඳහා යොදාගත හැකි ය. එසේ වුව ද, ගෙවත්තක සිටුවීම සඳහා වරකට අවශ්‍ය වන්නේ පැළ සුළු ප්‍රමාණයක් බැවින් අනවශ්‍ය වෙහෙසක් දරා බීම් තවත් සැකසීම අත්‍යවශ්‍ය ම නොවන අතර මේ සඳහා ඉවතලන පොලිතින් උර, බිඳුණු වළං, ලී සහ කාඩ්බෝඩ් පෙට්ටි යනාදිය භාවිතා කළ හැකි ය. මේවා සඳහා ජීවානුභරණය කළ තවත් මිශ්‍රණය භාවිතා කිරීමේ හැකියාව පවතී. පස් සිටින දිලීර, බැක්ටීරියා මෙන් ම අනෙකුත් අහිතකර කෘමීන්ගෙන් තවත් පැළ ආරක්ෂා කිරීම සඳහා තවත් ජීවානුභරණය කිරීම සිදුකරයි. තවත් මාධ්‍ය

ජීවානුහරණය සඳහා භෞතික ජීවානුහරණ ක්‍රම (උදා; තාපය භාවිතා කිරීම) හෝ රසායනික ජීවානුහරණ ක්‍රම (උදා; තිරාම්, කැප්ටන් ආදී දිලීරනාශක) භාවිතා කළ හැකි ය.

• **තවානක බීජ සිටුවීම**

තවානක බීජ සිටුවන විට බොහෝ බීජ සෙන්ටිමීටර 0.5-1 ක පමණ ගැඹුරකින් සහ සෙ:මී: 6 ක පමණ පරතරයකින් සිටුවන අතර ප්‍රමාණයෙන් විශාල බීජ

සඳහා සෙ:මී: 1-1.5 ගැඹුරක් සහ සෙන්ටිමීටර 20 පමණ පරතරයකින් සිටුවීම සිදුකරයි.

• **බෝග සංස්ථාපනය**

එළවළු බෝග සිටුවීම සඳහා බිම් සකස් කිරීමේ දී හොඳින් ජල වහනය හා වාතාශ්‍රය ලබා ගැනීමට පහසු වන ලෙස එය සිදු කළ යුතු ය. මෙහි දී, වගාවේ වල්පැළෑටි ඉවත් කිරීම, විශාල ගල් කැට ආදිය මෙන් ම, දිරාගෙන යන මුල් කැබලි ආදිය ඉවත් කර සියුම් වයනයක් ලැබෙන ලෙස පස අඩියක් පමණ ගැඹුරට බුරුල් කළ යුතු ය. බෝග සංස්ථාපනය සඳහා පාත්ති, ඇලි හා වැටි මෙන් ම විවිධ ප්‍රමාණයේ වලවල් භාවිතා කළ හැකි ය. පාත්ති වර්ග තුනක් මේ යටතේ බෙදා දැක්විය හැකිය. එනම් සමතලා පාත්ති, ගිල්වූ පාත්ති, සහ උස් වූ පාත්ති වශයෙනි. භාවිතා කරන බෝග සංස්ථාපන ක්‍රමය කුමක් ද යන්න තීරණය වනුයේ ප්‍රදේශයේ පාංශු හා දේශගුණික තත්ත්වය, වගා කරන බෝගය ආදී සාධක අනුව ය.

එළවළු බෝගය	අස්වනු නෙලීමට ගතවන කාලය (මාස)	පැළ අතර පරතරය (සෙ.මී)	පේළි අතර පරතරය(සෙ.මී)
තක්කාලි	2.5-3	50	80
දඹල	2-2.5	60	75
මෑ	2.5-3	25	60-70
අමු මිරිස්	2.5-3.5	40	40
මාළු මිරිස්	3-4	40	40
වැටකොළ	3-4.5	150	150
පතෝල	3-4	150	150
කරවිල	2.5-3	100	150
වම්බටු	3-4	60	90
බණ්ඩක්කා	2-2.5	60	90
රාබු	1.5-2	10	25-30
ගෝවා	3-4	50	40-50
මුරුංගා	6-8	200-250	250-300
නෝකෝල්	2.5-3.5	10	30
පිපිඤ්ඤා	1.5-2	100	100
කැකිරි	2.5-3.5	100	100

මූලාශ්‍රය - කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

- ක්ෂේත්‍රයේ බීජ හෝ පැළ සිටුවීම

ක්ෂේත්‍රයේ සිටුවීම සඳහා නිරෝගී සහ ශක්තිමත් බීජ පැළ භාවිතා කළ යුතු ය.

- ජල සම්පාදනය

මුල් කාලයේ දී දිනපතා ජලය යෙදීම අවශ්‍ය වන අතර පැළ හොඳින් ක්ෂේත්‍රයේ සංස්ථාපනය වූ විට දින දෙක තුනක ට වරක් ජලය යෙදිය හැකි ය.

- පොහොර යෙදීම

පොහොර යෙදීමේ දී රසායනික පොහොර මෙන් ම කාබනික පොහොර ද භාවිතා කළ හැකි වේ. මෙම බෝග වලින් ප්‍රමාණාත්මක මෙන් ම ගුණාත්මක ඉහළ අස්වැන්නක් සඳහා මහා පෝෂක ලෙස හඳුන්වනු ලබන නයිට්‍රජන්, පෝස්පරස්, පොටෑසියම්, මැග්නීසියම්, කැල්සියම්, ආදිය සහ ක්ෂුද්‍ර පෝෂක වන සින්ක්, යකඩ, බෝරෝන් ආදී ක්ෂුද්‍ර පෝෂක ද ඉතා වැදගත් වේ.

• පුහුණු කිරීම සහ කප්පාදු කිරීම

වැල් ලෙස වැවෙන බෝග සහ බහු වාර්ෂික බෝග පුහුණු කිරීමත්, හැඩගැස්වීමත් මගින් ගෙවත්තේ අලංකාරය වැඩි කරගත හැකි සේම, ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා ගැනීමටත් හිරු එළිය, වාතාශ්‍රය ආදී ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණයත්, රෝග හා පළිබෝධ ව්‍යාප්තිය පාලනය ආදී වාසි සැලසේ. මෙලෙස බෝග කප්පාදු කිරීමෙන් ලැබෙන කොළ, අතු රිකිළි වැනි ද්‍රව්‍ය වසුනක් ලෙස යොදා ගත හැකි අතර, කාබනික පොහොර නිපදවීමට ද භාවිතා කළ හැකි ය.

• වල් පැළෑටි පාලනය

මනා ලෙස වල් පැළෑටි පාලනය කිරීම තුළින් ජලය, පෝෂක, හිරු එළිය මෙන් ම ඉඩකඩ සඳහා වල් පැළ සහ බෝග පැළ අතර ඇතිවන තරඟය ඉවත් කිරීමක්, ගුණාත්මයෙන් හා ප්‍රමාණාත්මයෙන් ඉහළ බෝග අස්වැන්නක් සඳහා යොමු විය හැකි වේ.

• රෝග හා පළිබෝධ මර්දනය කිරීම

- වගාව සඳහා රෝග හා පළිබෝධ හානිවලින් තොර නිරෝගී සහ ශක්තිමත් පැළ භාවිතා කිරීම
- වගාවේ/වගා මාධ්‍ය ජීවානුභරණය කිරීම
- උදේ කාලයේ ජල සම්පාදනය කිරීම
- රෝග හා පළිබෝධවලට ඔරොත්තු දෙන බෝග තෝරා ගැනීම
- දෙමලිච්චන්, පොල්කිච්චන් වැනි විලෝපිකයන් ගෙවත්තට ආකර්ෂණය කර ගැනීම
- බෝග මාරුව
- මනා වල් පැළ පාලනය

ඉහතින් සඳහන් කළ තවත් පාලනය, බෝග සංස්ථාපනය, ආදී කරුණු, විශාල ගෙවතු සහිත ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවලට උචිත වන අතර සීමිත ඉඩකඩ සහිත නාගරික ගෙවතු වගාවක දී භූමිය මනා ලෙස කළමනාකරණය වන අයුරින් වගා ක්‍රම තෝරාගත යුතු ය. එහි දී, බඳුන්ගත වගා ක්‍රම, වගා කුලුණු, වගා මළු, නිර්පාංග වගාව ආදිය භූමිය කාර්යක්ෂම ලෙස පරිහරණය සඳහා යොදා ගැනෙයි.

බඳුන් ගත වගා ක්‍රමය:

මෙහි දී, විවිධ ප්‍රමාණයන්ගෙන් මෙන් ම විවිධ හැඩයන්ගෙන් යුත් බෝග අවශ්‍යතාවයට සරිලන ආකාරයට මැටි හෝ සිමෙන්ති බඳුන් යොදා ගැනීමේ හැකියාව පවතී.

ගෙවතු වගාවෙන් ලබා ගත හැකි වාසි

- පළිබෝධනාශකවලින් තොර පිරිසිදු ආහාර ද්‍රව්‍ය ලබා ගත හැකි වීම
- ආර්ථික වාසි ලබා ගත හැකි වීම
- විවේක කාලය එලඳායි ලෙස යොදා ගත හැකි වීම
- කායික සහ මානසික සුවය ලැබීම
- ගෙවත්ත අලංකාර ලෙස තබා ගත හැකි වීම
- ස්වභාවික සම්පත් මනා ලෙස කළමනාකරණය කළ හැකි වීම

විවිධ ස්වභාවික ව්‍යසනයන් හමුවේ මෙන් ම විවිධාකාරී වූ ආර්ථික හා සමාජීය අර්බුද හමුවේ ගුණාත්මයෙන් ඉහළ අලුත් ආහාර ද්‍රව්‍ය අබණ්ඩව ලබා ගැනීමේ කදිම මහක් ලෙස මනා සැලැස්මකින් සිදු කරන ගෙවතු වගාව හඳුන්වාදිය හැක. ගෙවතු වගාවෙන් ලැබෙන අප්‍රමාණ වූ කායික, මානසික මෙන් ම, ආර්ථික සවිය ද හේතුවෙන් වර්තමානය වන විට ගෙවතු වගාව කාලීන අවශ්‍යතාවයක් බවට පත්ව ඇත.

ආචාර්ය නිලූකා නාකන්දල

ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාචාර්ය

බෝග විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය
කෘෂිකර්ම විද්‍යා පීඨය
රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලය

නිරසර සංවර්ධනය සඳහා කාබනික කෘෂිකර්මාන්තය

පාරිසරික භායනය, දේශගුණික විපර්යාස මෙන් ම, ආහාර සුරක්ෂිතතාවය පවත්වා ගැනීම වැනි අභියෝග හමුවේ ලෝකය පොර බදින යුගයක, කාබනික කෘෂිකර්මාන්තය වෙත යොමුවීම ඒ සඳහා බලාපොරොත්තුවේ ආලෝකයක් ලෙස ඉස්මතු වී තිබේ. වර්තමානයේ අයහපත් කෘෂිකාර්මික වත්පිළිවෙත් නිසා සිදු වී ඇති පාරිසරික හානිය හේතුවෙන් වටිනා පරිසර පද්ධති සහ ජෛව විවිධත්වය විනාශ වෙමින් පවතී. එබැවින්, ලෝකයේ බොහොමයක් රටවල් වර්තමානය වනවිට නිරසර කෘෂිකර්මාන්තයක් සඳහා වැඩ කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

සම්ප්‍රදායික කෘෂිකර්මාන්තය සහ එහි පාරිසරික බලපෑම්

ගෝලීය කෘෂිකර්මාන්තයට සැබෑ නිරසර බවක් රැගෙන ඒම සඳහා ඒකාබද්ධ ව කටයුතු කරන ජාත්‍යන්තර ආයතනයක් වන කාබනික කෘෂිකාර්මික ව්‍යාපාර පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මේලනය (International Federation for Organic Agriculture Movements (IFOAM) විසින් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති දත්ත අනුව, පසුගිය වසර 100 තුළ ගෝලීය කෘෂිකාර්මික බෝග විවිධත්වයෙන් 75% ක් පමණ (කෘෂි

ජෛව විවිධත්වය) අහිමි වී තිබේ. මෙයට එක් ප්‍රධාන හේතුවක් වන්නේ කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය භාවිතයයි. වර්තමානය වන විට, ගොවීන් විසින් වැඩි අස්වැන්නක් සහ වැඩි ලාභ බලාපොරොත්තුවෙන් කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය දීර්ඝ කාලයක සිට අධික ලෙස භාවිතය හේතුවෙන් විෂ සහිත රසායන ද්‍රව්‍ය පොළොව හා මතුපිට ජලය තුළට අධි සාන්ද්‍රනයෙන් එක්රැස් වී ඇති බව පර්යේෂණ අධ්‍යයන මඟින් තහවුරු කරයි. මේ නිසා, ස්වභාවික පරිසර පද්ධති බිඳවැටී තිබේ. තවදුරටත් IFOAM දත්ත පවසන ආකාරයට, අවම වශයෙන් සතියකට එකක් හෝ දේශීය සත්ත්ව ප්‍රභේද පරිසර පද්ධතියෙන් ඉවත්වෙමින් තිබේ. මෙහි ඇති බරපතල ම කාරණය වන්නේ දේශීය සත්ත්ව ප්‍රභේද සීඝ්‍රයෙන් වඳ වීමේ තර්ජනයට මුහුණ පෑම සහ ලැයිස්තුගත කර ඇති අභිජනනවලින් 25% කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් අවදානමට ලක්ව සිටීමයි. අයහපත් කෘෂිකාර්මික ක්‍රියාකාරකම් නිසා සිදුවන පාරිසරික පිරිවැය සහ සමාජයීය පිරිවැය, වාර්ෂික ව ඇමෙරිකානු ඩොලර් බිලියන අටක් ලෙස ඇස්තමේන්තුගත කර ඇත.

මේ අනුව විමසා බලන විට වර්තමාන කෘෂිකාර්මික කටයුතු ස්වභාවික ජෛව පරිසරයේ පැවැත්මට හිතකර නොවන බව පැහැදිලි ලෙස හඳුනා ගත හැකි ය. පසුගිය වසර 300 කාලය මුළුල්ලේ හි ගෝලීය කෘෂිකාර්මික ඉඩම් සහ තෘණ භූමි 500%කින් ව්‍යාප්තිය වැඩි වී තිබේ. කෘෂිකර්මාන්තය සඳහා නිවර්තන වනාන්තර හෙළිපෙහෙළි කිරීමෙන් වාර්ෂික ව වනාන්තර හෙක්ටයාර මිලියන 5-10 ක් අතර ප්‍රමාණයක් අහිමි වී ඇත. IUCN වාර්තා අනුව, 'තර්ජනාත්මක' හෝ 'වදවීමේ ඉහළ අවදානමක් ඇති' ලෙස හඳුනාගත් සියලුම විශේෂ වලින් 85% - 90% ට වාසස්ථාන අහිමි වීම ඉහතින් දක්වා ඇති වනාන්තර හෙළිපෙහෙළි කිරීමෙන් සිදු වූ ප්‍රධාන තර්ජනය ලෙස මේ වන විට හඳුනාගෙන ඇති අතර පසුගිය වසර 20 තුළ ජීවී විශේෂ වද වී යාමට බහුලව ම වාර්තා වී ඇති හේතුව ද මෙය වේ. වර්තමානය වන විට, ගෝලීය වශයෙන් මෙම ගැටළු සම්බන්ධයෙන් වැඩි අවධානයක් යොමුකර ඇති අතර එක්සත් ජාතීන්ගේ තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක අනුව, 2030 වර්ෂය වන විට ඉහත ගැටළු අවම කර සියලුම දෙනාට යහපත් සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජීවිතයක් උදා කර දීමට අපේක්ෂා කරයි. එපමණක් නොව, 2021 වර්ෂයේ දී පවත්වන ලද එක්සත් ජාතීන්ගේ

ආහාර පද්ධති සමුළුවේ දී සියලුම ආහාර පද්ධති තිරසර ආහාර පද්ධති බවට පරිවර්තනය කිරීම සඳහා ගෝලීය ක්‍රියාමාර්ගයක අවශ්‍යතාවය ද හඳුනා ගන්නා ලදී.

මෙහි ඇති බරපතල ම කරුණ වන්නේ ලෝකයේ වැඩිවන ජනගහනයට සාපේක්ෂ ව ඔවුන්ගේ ආහාර සුරක්ෂිතතාවය තහවුරු කිරීමට කෘෂිකාර්මික ඵලදායිතාවය තිරසර ලෙස ඉහළ නංවන්නේ කෙසේ ද යන්නයි. එසේනම් ඵලදායිතාවය වැඩි කිරීම කෙරෙහි පමණක් අවධානය යොමු කිරීමෙන් ඔබ්බට ගොස් සාකලා ප්‍රවේශයක් වෙත යොමු විය යුතු ය. එබැවින්, ඒ සඳහා ප්‍රවේශයක් ලෙස ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණය, ආහාර හා පෝෂණ සුරක්ෂිතතාව සමඟ ඒකාබද්ධ කිරීම සිදු කළ යුත්තේ කෙසේ ද යන්න වර්තමානය වන විට බොහෝ දෙනාගේ අවධානයට ලක් වී තිබේ. මේ අනුව, එය සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා අනාගත තිරසර කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනයක් වෙනුවෙන් කාබනික මූලධර්මයන් භාවිතා කිරීම ඉතා වැදගත් සහ අත්‍යවශ්‍ය කාරණයක් බවට හඳුනා ගෙන ඇත. ජෛව විවිධත්වය මෙන් ම, පරිසර පද්ධති සේවාවන් ආරක්ෂා කරන සහ පෝෂණය කරන ආහාර පද්ධති වෙත සංක්‍රමණය වීම ඉතා වැදගත් වේ. ඊට හේතුව ඒවා බොහෝ දුරට

මානව යහපැවැත්ම ට දායක වන අතර යහපත් ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් තහවුරු කිරීමට ද දායක වේ.

කාබනික ගොවිතැන සහ එහි පරිසර පද්ධති සේවාවන්

කාබනික ගොවිතැන තුළ ජලය, පස සහ පරිසරය දූෂණය වීම අවම වේ. එය කෘෂි පද්ධති තුළ විවිධ සෞඛ්‍ය සම්පන්න අන්තර්ක්‍රියා සඳහා පහසුකම් සපයන අතර කෘෂිකාර්මික ඵලදායිතාවය සහ සෞඛ්‍යදායී සංරක්ෂණය යන කාරණා දෙක සඳහා ද දායක වේ. කාබනික ගොවිතැනෙහි එන ප්‍රධාන අංගයන් වන පෝෂක චක්‍රීකරණය, බෝග මාරුව, ජලය චක්‍රීකරණය, පස ස්ථායීකරණය, විලෝපනය සහ පරාගණය වැනි ක්‍රියාකාරකම් පරිසර හිතකාමීතාවය ඇති කිරීමට ඉවහල් වේ. කාබනික වගාවේ දී ශාක සහ සත්ත්ව විශේෂ බහුල වශයෙන් කෘෂි පද්ධතිය තුළ ට එකතු වේ. එසේ ම, වගා කළ බිම්වල පාංශු බාදනය අඩු කිරීම, පසෙහි සහ බෝගවල ස්වාභාවික පළිබෝධකයන් ඇති වීම සහ පාරිසරික ක්‍රියාකාරීත්වය ශක්තිමත් කිරීම වැනි පරිසර පද්ධති සේවාවන් හේතුවෙන් කාබනික වගා වත්පිළිවෙත් තිරසර කෘෂිකර්මාන්තයක් සඳහා මනා දායකත්වයක් ලබා දෙයි.

“යේල්” විශ්වවිද්‍යාලය විසින් විශ්ලේෂණය කර ඇති ආකාරයට පාරිසරික කාර්යසාධන දර්ශකයට (EPI Index) අනුව 2024 වර්ෂයේ දී 76%ක අගයක් ලබා ගනිමින් ගෝලීය දර්ශකයේ ඉහළින් ම සිටින්නේ එස්ටෝනියා රාජ්‍යයයි. එහි දෙවන ස්ථානය ලක්ෂම්බර්ග් (75%) සහ තෙවන ස්ථානය ජර්මනිය (74.5%) ලබා ගෙන සිටියි. කාර්යසාධන දර්ශක 58 ක් යොදාගනිමින් රටවල් 180 ක් සඳහා මෙම අගය ගණනය කර ඇත. පාරිසරික කාර්යසාධන දර්ශකය මඟින් ලොව පුරා පරිසර පද්ධතිවල තිරසර බව පිළිබඳ සාරාංශයක් ඉදිරිපත් කරන අතර පාරිසරික සෞඛ්‍යය සහ පරිසර පද්ධතිවල ජෛව ශක්තිය පිළිබඳ අදහසක් ලබා ගැනීමට ද මෙය

උපකාරී වේ. ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකාව එහි 134 වැනි ස්ථානය හිමි කර ගන්නා අතර දර්ශක අගය 38.8% වේ. ශ්‍රී ලංකාව ට ආසන්න ඉන්දියාව 175 වන ස්ථානය හිමි කරගෙන ඇත (27.6%). ආසියානු කලාපීය රටවල පාරිසරික කාර්යය සාධන දර්ශක අගය සාපේක්ෂ ව පහළ අගයක් ගනී. මේ අනුව, පෙනී යන්නේ සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල පරිසර පද්ධතිවල ට සිදු වී ඇති හානිය සංවර්ධිත රටවල ට වඩා ඉහළ අගයක් ගන්නා බවයි.

තිරසර කෘෂිකර්මාන්තයක් සඳහා ආසියානු කලාපීය සාධක

ඉතා සීඝ්‍රයෙන් සංවර්ධන කරා පිය මනින චීන රාජ්‍යය වර්තමානය වන විට ගෝලීය හරිතාගාර වායු විමෝචනය සඳහා දායක වන ප්‍රමුඛ රාජ්‍යය වේ. එහි දී කෘෂිකාර්මික කාබන් විමෝචනය සමස්ත හරිතාගාර වායු විමෝචනයෙන් 24% ක් පමණ වේ. චීනය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන හරිත කෘෂිකාර්මික හා ග්‍රාමීය පුනර්ජීවන වැඩසටහන තුළින් කෘෂිකර්මාන්තයේ දී හරිතාගාර වායු විමෝචනය අවම කිරීම සහ කෘෂිකාර්මික පරිසර පද්ධතිවල ජෛව විවිධත්වය ගොඩනැගීම හා වැඩි දියුණු කිරීමට ද බලාපොරොත්තු වේ. මෙම වැඩසටහන සඳහා 2018 වර්ෂයේ දී, දැඩි ලෙස දුෂිත වූ ගංහා සහ ඇළ, දොළ පරිවර්තනය කිරීම වෙනුවෙන් එක්සත් ජාතීන්ගේ ඉහළ ම පාරිසරික ගෞරවය වන Champions of the Earth සම්මානය හිමි විය.

Yue Feng Island Organic Farm යනු චීනයේ පිහිටා ඇති නව්‍ය පරිසර හිතකාමී කෘෂිකාර්මික ව්‍යාපෘතියක් වන අතර එය කාබනික වගාවන් සිදු කරන ප්‍රසිද්ධ ගොවිපලක් වේ. එය පිහිටා ඇත්තේ Jiangsu පළාත ට අයත් ජලයෙන් සහ ස්වභාවික භූ දර්ශනවලින් වට වූ දර්ශනීය භූමි ප්‍රදේශයක වන අතර එය පාරිසරික සංචාරක ව්‍යාපාරය සඳහා ද ඉතාමත් ප්‍රකට වේ. මෙය කාබනික වගාවන්, කාබනික නිෂ්පාදන සකස් කිරීම මෙන් ම සංචාරක සේවා ඇතුළු විවිධ ව්‍යාපාර සහිත සංකීර්ණ ගොවිපල පද්ධතියක් වේ. හෙක්ටයාර 15 ක පමණ ප්‍රදේශයක

කාබනික වී, පලතුරු සහ එළවළු වගාව සිදු කෙරේ. මෙම ප්‍රදේශය ජෛව විවිධත්වයෙන් ඉතාමත් පොහොසත් කෘෂි පාරිසරික පද්ධතිවලින් මෙන් ම තෙත් බිම් සහ වනාන්තරවලින් සමන්විත ස්වභාවික පරිසර පද්ධතීන් ද පිහිටා තිබේ.

වර්තමානය වන විට, දකුණු කොරියානු රාජ්‍යය තිරසර කෘෂිකර්මාන්තය දෙසට ක්‍රමයෙන් නැඹුරුවෙමින් පවතී. මේ සඳහා ඔවුන් පස් අවුරුදු සැලැස්මක් (2021-2025) ඉදිරිපත් කොට ඇත. පරිසර හිතකාමී කෘෂිකර්ම ප්‍රවර්ධන පනත ඉලක්ක කර ගනිමින් 2025 වර්ෂය අවසන් වන විට පරිසර හිතකාමී ගොවිබිම් ප්‍රමාණය 10% දක්වා ඉහළ නැංවීම සඳහා ඔවුන් මේ වන විටත් සැලසුම් සකස් කොට හමාර ය. තව ද, 2030 වර්ෂය අවසන් වන විට කාබන් විමෝචනය 40% කින් පමණ අවම කිරීම සඳහා ද ඔවුන්ගේ අවධානය යොමු වී තිබේ.

එමෙන් ම, තායිවානය ද වර්තමානය වන විට කාබනික කෘෂිකර්මාන්තය වෙත සීඝ්‍රයෙන් ගමන් කරන තවත් රාජ්‍යයක් වේ. කාබනික සහ පරිසර හිතකාමී ගොවි බිම් ප්‍රමාණය සැලකූ විට එය 2016 වසරේ හෙක්ටයාර 6,783 සිට එම ප්‍රමාණය මෙන් 3.6 ගුණයක් දක්වා 2023 වසරේ දී වර්ධනය වී ඇත. තායිවාන රජය විසින් 2016 දී දියත් කරන ලද නව කෘෂිකර්ම නවෝත්පාදන ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන මේ සඳහා විශාල දායකත්වයක් සපයා දී ඇති අතර 2018 වර්ෂයේ දී දියත් කළ හරිත පාරිසරික ගොවිම් වැඩසටහන (GEPP) පරිසර හිතකාමී ගොවිතැන් පිළිවෙත් දිරිමත් කිරීම, බෝගවල ගුණාත්මක බව වැඩි දියුණු කිරීම සහ ගොවිබිම් කෘෂිකාර්මික භාවිතය සඳහා කැප කර ඇති බව සහතික කිරීම අරමුණු කොට ගෙන දියත් කරන ලදී. තව ද, කාබනික ආහාර සැපයුම් පද්ධති ස්ථාපිත කිරීම අරමුණු කර ගනිමින් තායිවාන රජය විසින් පාසල් සහ පාසල් දිවා ආහාර සපයන්නන්ට වැඩි අවධානයක් යොමු කරමින් වෙළෙඳපොළ සම්බන්ධතා ඇතිකර තිබේ. මෙම ප්‍රවේශය පාසල්වල සිට නිවෙස් දක්වා සෞඛ්‍ය සම්පන්න කාබනික එළවළු

පරිභෝජනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා කදිම තෝතැන්නකි.

භූතාන රජය විසින් 2007 වසරේ දී කාබනික ගොවිතැන ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ජාතික ප්‍රතිපත්ති රාමුවක් ඉදිරිපත් කරන ලදී. එම රාමුව මත පදනම් ව, ජාතික කාබනික වැඩසටහන මඟින් දේශීය පාරිභෝගිකයින්ට මෙන් ම, අනෙකුත් වෙළෙඳපොළ සඳහා ද ආරක්ෂිත සහ සෞඛ්‍ය සම්පන්න ආහාර නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා කාබනික ගොවිතැන සංවර්ධනය කර ප්‍රවර්ධනය කර තිබේ. 2020 වසර වන විට තීරසාරත්වයේ ලෝකයේ ප්‍රමුඛයා වීමේ බලාපොරොත්තුවෙන් භූතාන 100% කාබනික රාජ්‍යයක් බවට පත් කිරීමේ සැලැස්ම 2012 වසරේ දී ක්‍රියාත්මක ලදී. එසේ වුව ද, එම ප්‍රයත්නය සාර්ථකත්වයට පත් වූයේ නැත. නිසි උපායමාර්ගික සැලසුමක් නොමැති වීම, කාබනික යෙදවුම්වල හිඟකම, කාබනික සහතික කිරීමේ නිසි ක්‍රමවේද සහ නීති රෙගුලාසි නොමැති වීම මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් බලපෑ හේතු කාරණා වේ. භූතානයේ කාබනික කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය සඳහා වූ උපාය මාර්ගික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම (2011), කාබනික අංශ සංවර්ධනය සඳහා වූ ප්‍රධාන සැලැස්ම (2012), භූතානයේ ජාතික කාබනික ප්‍රමිතිකරණය (2016), භූතාන කාබනික සහතික කිරීමේ පද්ධතිය (2013), සහ ජෛව පළිබෝධනාශක/පොහොර ආනයනය සහ

බෙදා හැරීම සඳහා මාර්ගෝපදේශ (2015) කාබනික වගාව ප්‍රවර්ධනය සඳහා භූතානය විසින් සකස් කර ඇති ඇතැම් ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ගයන් සඳහා නිදසුන් වේ.

බංග්ලාදේශයේ කාබනික ගොවිතැන තවමත් එහි මූලික අදියරයේ පවතී. බංග්ලාදේශ සංඛ්‍යාලේඛන කාර්යාංශයට (2018) අනුව, එරට ගොවීන් 12,000 ක් පමණ හෙක්ටයාර 7,000 ක පමණ භූමි ප්‍රමාණයක

කාබනික බෝග නිෂ්පාදනය කරනු ලබයි. විශේෂයෙන් ම, බංග්ලාදේශය වැනි අධික ජනගහනයක් ඇති සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටක සාම්ප්‍රදායික ගොවිතැනෙහි සිට කාබනික ගොවිතැනට සංක්‍රමණය වීම වාද විවාදයට තුඩු දී ඇති කරුණකි. කාබනික ගොවිතැන යටතේ අඩු වගා තීව්‍රතාවයක් පැවතීම, ගොවීන්ගේ දුර්වල සමාජ - ආර්ථික තත්ත්වය සහ කාබනික යෙදවුම් දුලභවීම බංග්ලාදේශය තුළ කාබනික වගාව ප්‍රවලිත කිරීමට ඇති ප්‍රධාන අභියෝග වේ. එසේ වුව ද, ඇතැම් ප්‍රදේශවල ඉතා සාර්ථක ලෙස කාබනික වගාවන් දක්නට ලැබේ. 2017 වර්ෂයේ දී Cox's Bazar ප්‍රදේශයේ ඒකාබද්ධ කාබනික ගොවිපළ සහ පරිසර උද්‍යානය පිහිටුවා ඇති අතර ඒවා තුළ පලතුරු, එළවලු සහ කුකුළු පාලනය සිදු කරන අතර කාබනික ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ප්‍රමුඛතාවය ලබා දී ඇත.

ජපානයේ කාබනික කෘෂිකර්මාන්තය සඳහා වන භූමි භාවිතය අනෙක් රටවලට සාපේක්ෂ ව ඉහළ අගයක් ගන්නා අතර විශේෂයෙන් කාබනික වගාව සඳහා භාවිතා කළ කෘෂි ඉඩම් පසුගිය වසර 10 තුළ 90% කින් පුළුල් වී තිබේ. ජපානය විසින් 2050 වන විට, එම රට තුළ කාබනික වෙළෙඳපොළ පුළුල් කිරීම අරමුණු කොට ගෙන විවිධ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. ඔවුන් 2050 වන විට කාබනික

කෘෂිකර්මාන්තය සඳහා වන ඉඩම් ප්‍රමාණය 25% දක්වා (මිලියන හෙක්ටයාර එකක්) ඉහළ දැමීමට අරමුණු කරයි. තවත් එක් විශේෂ කාරණාවක් වන්නේ ජපානයේ පාරිභෝගිකයන් කාබනික ආහාර පරිභෝජනය සඳහා වැඩි නැඹුරුවක් පෙන්වීමයි. ජපානය තුළ 32% කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් කාබනික ආහාර පරිභෝජනය සිදු කරයි. ජපානයේ කාබනික වගාව තවදුරටත් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා භාවිත කරන තවත් විශේෂ ප්‍රවේශයක් වන්නේ ඒක පුද්ගල ගොවීන්ගේ සිට පුළුල් පරාසයක පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ සහයෝගයෙන් ප්‍රාදේශීය ප්‍රවේශයක් දක්වා කාබනික වගාව ව්‍යාප්ත කිරීමයි. පාරම්පරික ගොවීන් අලුතින් කාබනික කෘෂිකර්මය වෙත පරිවර්තනය කිරීම සඳහා ජපන් රජය විසින් විශාල සහයෝගයක් ලබා දෙයි. විශේෂයෙන්, කාබනික කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනය ආරම්භ කිරීමට අවශ්‍ය මූලික වියදම්, කාබනික බීජ සහ බීජ පැළ මිල දී ගැනීම, බිම් සකස් කිරීම, පළිබෝධ සහ රෝගවලට ගොදුරු වීමේ අවදානම අඩු වන ලෙස ගොවිබිම් පරිසරය සකස් කර දීම වැනි කාරණාවල දී මූල්‍යමය සහයෝගය ජපන් රජය විසින් ලබා දෙයි. මේ තුළින් අදාළ පරිවර්තන කාලය තුළ දී ගොවීන්ට විශාල පිටිවහලක් ලැබේ.

ලෝකයේ දෙවන විශාලතම කාබනික වගා භූමි ප්‍රමාණයකට හිමිකම් කියන්නේ ඉන්දියාවයි. එසේ ම, කාබනික නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය අතින් එය ලෝකයේ ප්‍රථම ස්ථානය හිමිකර ගනියි. ඉන්දියාව තුළ කාබනික වගාවෙහි නියැලෙන ගොවීන් මිලියන 4.4 ක ප්‍රමාණයක් සිටින අතර කාබනික නිෂ්පාදනය සඳහා ඉතා සාර්ථක ජාතික වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක වේ. මේ හරහා කාබනික නිෂ්පාදන සහතිකකරණය, කාබනික වගාව ප්‍රවර්ධනය මෙන් ම, කාබනික නිෂ්පාදන සඳහා ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොළ ඇති කිරීම සඳහා දායක වේ. තව ද, පාරම්පරික දැනුම සම්භාරයකින් හෙබි ඉන්දියානු රාජ්‍යය එම දැනුම නවීන විද්‍යාව සමඟ සම්මිශ්‍රණය කොට එම තාක්ෂණික දැනුම පසේ ස්වස්ථතාවය පවත්වා ගැනීම, දේශගුණික විපර්යාසයන්ට ඔරොත්තු දෙන ලෙස වගාව

සිදු කිරීම වැනි ක්‍රියාකාරකම් සඳහා යොදා ගනියි. ඉන්දියාව කාබනික අගයදාමය සවිබල ගැන්වීමට කාබනික නිෂ්පාදන සඳහා ග්‍රාමීය මට්ටමෙන් කේන්ද්‍රස්ථාන ස්ථාපිත කර ඇති අතර ඒ හරහා ගොවි නිෂ්පාදකයින් හට ඉතා පහසුවෙන් තම නිෂ්පාදන අලෙවි කිරීමේ අවස්ථා ද උදා කර දී තිබේ. කාබනික වගාව පරිසර හිතකාමී සංචාරක ව්‍යාපාරය සඳහා ද යොදා ගැනීම කාබනික වගාව ප්‍රවලිත කිරීමේ ඔවුන්ගේ තවත් එක උපායමාර්ගයක් වේ.

කාබනික කෘෂිකර්මාන්තයක් සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ ගමන් මඟ

කාබනික ගොවිතැන පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය පුරාණ කාලය දක්වා දිව යයි. එකල පැවති සාම්ප්‍රදායික කෘෂිකාර්මික ක්‍රම සහජයෙන් ම කාබනික විය. ස්වභාවික පොහොර භාවිතය, බෝග මාරු කිරීම සහ ඒකාබද්ධ පළිබෝධ කළමනාකරණය එකල ගොවීන් අතර පොදු කෘෂිකාර්මික වගා පිළිවෙත් විය. කෙසේ වෙතත්, 20 වන සියවසෙහි මැද භාගයේ හරිත විප්ලවයේ ආගමනය, රසායනික පොහොර භාවිතය, පළිබෝධනාශක සහ ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා දෙන ප්‍රභේද කෙරෙහි අවධාරණය යොමුවීම තුළින්, මෙම සාම්ප්‍රදායික කාබනික ක්‍රම සැලකිය යුතු ලෙස පරිහානියට පත් විය. වර්තමානය වන විට, ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මාන්තය තුළ අධික ලෙස රසායනික පොහොර සහ කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය භාවිතය අතිශය සාමාන්‍ය කරුණක් වී තිබේ. විශේෂයෙන් ම, සහනදායී මිල ගණන් යටතේ රසායනික පොහොර ලබා දීම මෙය තීව්‍ර වීමට බලපා ඇති බව විවිධ පර්යේෂණ අධ්‍යයනවලින් පවා සොයාගෙන ඇත.

2021 වර්ෂයේ දී ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් රසායනික පොහොර සහ කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය ආනයනය තහනම් කරන ලද අතර සාම්ප්‍රදායික කෘෂිකර්මාන්තය 100% ක් කාබනික වගාව සඳහා පරිවර්තනය කිරීමට කටයුතු කළ ද එය රටේ සමස්ත ගොවි ප්‍රජාවට ම බරපතල ගැටළු රැසක් ඇති කළ අසාර්ථක වැයමක් විය. ස්වභාවික සම්පත් බහුල රටක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාව

තුළ කාබනික නිෂ්පාදන සඳහා විශාල විභවයක් පවතී. එසේ නම් සිදු කළයුත්තේ කුමක් ද? කාබනික කෘෂිකර්මාන්තය කෙරෙහි දායකත්වය ලබා දෙන රටේ සියලුම පාර්ශ්වකරුවන් එකට එකතු වී ඒකාබද්ධ ව ජාතික කාබනික ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කිරීම සඳහා එක්ව කටයුතු කිරීමයි. කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති අදාළ සියලුම ආයතන මෙන් ම අනෙකුත් පර්යේෂණ ආයතන, පුද්ගලික ආයතන, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන, කෘෂි පීඨවලින් සමන්විත විශ්ව විද්‍යාල වැනි රටේ කෘෂිකර්මාන්තයට අදාළ සියලුම වගකිව යුතු ආයතන එකම අරමුණක්, එකම දැක්මක් ඔස්සේ කටයුතු කළ යුතු වේ. විශේෂයෙන් ම, කාබනික වගාව සඳහා බලපාන අභියෝග ගැටළු හඳුනා ගැනීමත්, ඒ සඳහා කෙටි කාලීන, මධ්‍ය කාලීන මෙන් ම, දිගු කාලීන විසඳුම් සෙවීමත් සිදු කළ යුතු වේ. මෙහි දී කාබනික වගාවෙන් සිදුවන පාරිසරික සහ සමාජයීය ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ බෝග නිෂ්පාදකයින් මෙන් ම, පාරිභෝගික ජනතාව ද මනා ලෙස දැනුවත් කිරීම, කාබනික යෙදවුම් අඛණ්ඩ ව සපයා දීම සඳහා නිසි යාන්ත්‍රණයක් ඇති කිරීම, කාබනික නිෂ්පාදන අලෙවිකරණය ශක්තිමත් කිරීම, යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සඳහා විශ්වසනීය ක්‍රමවේදයක් ඇති කිරීම, නවීන වාණිජකරණය වූ කාබනික කෘෂිකර්මාන්තය පිළිබඳ දැනුම වැඩි දියුණු කිරීම, කාබනික වගාවන්ට අදාළ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන වැඩසටහන් සිදු කිරීමට දිරිමත් කිරීම වැනි

කරුණු පිළිබඳව ද වැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුතු වේ. තව ද කාබනික වගාව සාර්ථක ලෙස සිදු කරගෙන යන අනෙකුත් රටවල විශේෂයෙන් ම ආසියානු කලාපීය අත්දැකීම් සහ ඔවුන් භාවිත කරන නව තාක්ෂණයන් ශ්‍රී ලංකාවේ කාබනික වගාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා යොදා ගැනීම අරමුණු කොට ගෙන ගෝලීය මට්ටමේ ප්‍රවේශයන් ඇති කළ යුතු වේ. එබැවින්, වටිනා ජෛව පරිසර පද්ධති රැක ගනිමින් අනාගත පරපුර වෙත තිරසර කෘෂිකර්මාන්තයක් බිහිකිරීමේ අරමුණින් යුතු ව ශ්‍රී ලංකාව තුළ කාබනික පරිවර්තනයක් ඇති කිරීම උදෙසා කටයුතු කිරීම කාගේත් වගකීම වේ.

දිනුෂා රත්නායක

පර්යේෂණ නිලධාරී

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය

ගොවි ජනතා සහරාව තුළ ප්‍රකාශයට පත්වන ලිපි මගින් කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ හෝ හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ අදහස් පිළිබිඹු නොවන අතර ලිපිවල අන්තර්ගතය සම්බන්ධ සම්පූර්ණ වගකීම ලේඛකයින් සතුව.

දේශීය බෝග ප්‍රභේදයන් ව විභ කවිභ ආභායනික දෙමුහුම් ප්‍රභේද

වර්තමානය වන විට ලෝකයේ කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රය විප්ලවීය වෙනස්වීම්වලට ලක් වී තිබේ. එකිනෙකට වෙනස් ජාන සංයුතියකින් යුත් ශාක දෙකක් අතර පර පරාගනයෙන් ජනිතයන් ලබා ගැනීම ශාක දෙමුහුම් කිරීම නම් වේ. මෙහි දී, මව්පිය ශාක දෙකේ ම ඇති හිතකර ලක්ෂණ ජනිතයා ට ලබාදීමට අපේක්ෂා කරයි. දෙමුහුම්කිරීම, විශේෂ දෙකක ශාක දෙකක් අතර හෝ එකම විශේෂයේ ප්‍රභේද දෙකක් අතර සිදු කෙරේ. දෙමුහුම්වලින් ලැබෙන ජනිතයන් F1 මව්පිය ශාකවලට වැඩි උසස්, දිරිමත් ලක්ෂණ පෙන්වන අවස්ථාවල දී ඒවා ආර්ථිකමය ලෙස වැදගත් වේ. වර්තමානය වන විට දෙමුහුම් ප්‍රභේද ලොව පුරා ප්‍රචලිත වන්නේ එම ප්‍රභේදයන් හි ඉහළ අස්වැන්න, ඉහළ ගුණාත්මකභාවය, රෝග පළිබෝධ ප්‍රතිරෝධය සහ විවිධ පරිසර තත්ත්වයන් ට අනුවර්තනයවීමේ හැකියාව නිසාවෙනි. දෙමුහුම් ප්‍රභේද ආහාර සුරක්ෂිතතාවය ට දායක වුව ද, මෙම වර්ගවල ප්‍රචාරණය ජෛව විවිධත්වය ට, පාංශු ක්‍රියාකාරීත්වය ට සහ සම්ප්‍රදායික කෘෂිකාර්මික ක්‍රියාවලීන් ට දැඩි බලපෑමක් එල්ල කරනු ලබයි. එබැවින්, මෙම දෙමුහුම් ප්‍රභේද නිසා කෘෂිකාර්මික ක්‍රියාවලීන් ට සිදුවන බලපෑම විග්‍රහ කිරීම මෙම ලිපියෙන් අපේක්ෂා කෙරේ.

- ජෛව විවිධත්වය ට ඇති බලපෑම

දේශීය බෝග ප්‍රභේදයන් දශක ගණනාවක් තිස්සේ ස්වභාවික වරණය මඟින් වර්ධනය වී ඇති අතර ප්‍රදේශය ට ආවේණික පරිසර තත්ත්වයන්ට අනුවර්තනය වී තිබේ. එසේ වුව ද, දෙමුහුම් ප්‍රභේදවල මූලික අරමුණ වන්නේ ජානමය ඒකාකාරීත්වය මඟින් ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා දීම ය. තව ද, ජානමය විවිධත්වය අහිමි වීමේ ප්‍රවණතාවයක් ඇත. එමඟින් දේශීය බෝග ප්‍රභේදයන් වියැකී යන අතර එය කෘෂිකාර්මික සංකූලතාවයට ද බලපෑම් ඇති කරයි. උදාහරණයක් ලෙස බඩඉරිඟුවල නිජබිම වන්නේ මෙක්සිකෝවයි. ඔවුන් බඩඉරිඟු දෙමුහුම් ප්‍රභේද හඳුන්වා දීමත් සමඟ දේශීය බඩඉරිඟු ප්‍රභේද ක්‍රම ක්‍රමයෙන් වියැකී ගොස් තිබේ. මේ හේතුවෙන් රෝග පළිබෝධ ප්‍රචාරණය, දේශගුණික වෙනස්කම් පවා දැක ගැනීමට හැකි වූ බව පර්යේෂකයන් පෙන්වා දී ඇත. එමෙන් ම, නේපාලයේ ද දෙමුහුම් සහල් ප්‍රභේද හඳුන්වා දීමත් සමඟ ස්වදේශීය ප්‍රභේදයන් ප්‍රචාරණය වීමේ ගැටලුවකට ලක් වී තිබේ.

- පාංශු ක්‍රියාකාරීත්වය ට ඇති බලපෑම

වර්තමානය වන විට දී, දෙමුහුම් ප්‍රභේදයන් හි ඉහළ ඵලදාවක් ලබා ගැනීමට රසායනික පොහොර සහ පළිබෝධනාශක නිරන්තරයෙන් යොදනු ලබයි. මෙමගින් කෙටි කාලයක දී විශාල අස්වැන්නක් ලබා ගත හැකි වුව ද, පාංශු බාදනය ඇති වීම, පසෙහි ආම්ලිකතාවය වැඩි වීම, කාබනික සංඝටක අඩුවීම සහ පාංශු ජීවී ක්‍රියාකාරීත්වය ඇත හිටීම වැනි කරුණු සිදුවන බවට වාර්තා වී තිබේ. දෙමුහුම් සහල් මගින් සැලකිය යුතු ලෙස පාංශු භායනය සිදුවන බවට මෑතක දී කරන ලද ඉන්දීය පර්යේෂණ වාර්තා මගින් තහවුරු වී ඇත. එමෙන් ම, චීනයේ බහුල ව භාවිතා වන දෙමුහුම් සහල් ප්‍රභේදයන් මගින් පසෙහි ආම්ලිකතාවය වැඩි වන බව තහවුරු වී තිබේ. මේ හේතුවෙන් වර්තමානය වන විට දී ගොවීන් තිරසාර කෘෂිකර්මාන්තයට පෙළඹී සිටියි.

- පරිසර පද්ධතිවල අසමතුලිතතාවය ඇතිවීම

දෙමුහුම් ප්‍රභේද ව්‍යාප්තියෙහි ඇති අනෙක් අවදානම නම් වල්නාශකවලට ප්‍රතිරෝධී වල් පැළෑටි බිහිවීම ය. බොහෝමයක් දෙමුහුම් ප්‍රභේද වල්නාශක සඳහා ප්‍රතිරෝධීතාවයක් දක්වයි. එබැවින්, මෙවැනි බෝග වගා පද්ධති සඳහා විශේෂිත වල්නාශක නැවත නැවත ඉහළ මාත්‍රාවලින් යෙදීමට ගොවීන් හට සිදු වී තිබේ. මේ හේතුවෙන් අධික විෂ සහිත වල්නාශක භාවිතා කිරීමට සිදු වී ඇති බව එක්සත් රාජධානිය අනාවරණය කරයි. තවදුරටත් මෙමගින් පරිසර පද්ධති විනාශ වීම සිදු වේ. දෙමුහුම් ප්‍රභේද සතුන්ගේ ගහනයට ද බලපෑමක් ඇති කරනු ලබන බවට අනාවරණය වෙයි. දෙමුහුම් ප්‍රභේදයන් හි පරාග හිඟවීම හේතුවෙන් පරාග කාරකයන් වන මීමැස්සන්, සමනලයින් සහ අනෙකුත් කෘමි සත්ත්වයින් වද වී යාමේ අවදානමක් පවතින බව එක්සත් රාජධානිය අනාවරණය කරයි. එමෙන් ම, දෙමුහුම් ප්‍රභේද වගා කිරීමේ දී දේශීය ප්‍රභේදයන්ට සාපේක්ෂව වැඩි වශයෙන් ජලය අවශ්‍ය බව අනාවරණය කරගෙන ඇති අතර එමගින් ශුෂ්ක සහ අර්ධ ශුෂ්ක ප්‍රදේශයන්හි භූගත ජලය හිඟ වීමේ වැඩි අවදානමක් පවතී. උදාහරණ ලෙස ඉන්දීය

ප්‍රදේශයන් හි මහා පරිමාණයෙන් වගා කෙරෙන දෙමුහුම් සහල් සහ නිරිඟු ප්‍රභේදයන් හේතුවෙන් භූගත ජලය ශීඝ්‍ර ලෙස අඩුවීමේ අවදානමක් මතුව තිබේ.

• සාම්ප්‍රදායික කෘෂිකාර්මික ක්‍රියාවලීන් ට ඇතිවන බලපෑම

වර්තමානය වනවිට දී දෙමුහුම් ප්‍රභේද ඒක වගාවන් ලෙස මහා පරිමාණයෙන් වගා කිරීමට පෙළඹී ඇත. ඒක වගාවන් නිරන්තරයෙන් පළිබෝධකයන් ට, දේශගුණික විපර්යාසයන්ට ලක් ව බෝග විනාශවීමේ වැඩි අවදානම පවතින්නකි. උදාහරණයක් ලෙස දෙමුහුම් කෙසෙල් ප්‍රභේදයක් වන Cavendish ලොව පුරා ප්‍රචලිත වන අතර එය පැනමා රෝගයට ලක් ව ඇත. ඒක වගාවන් සිදු කිරීමට විශාල ලෙස වනාන්තර හෙළි කරනු ලබයි. එමඟින් සත්ත්වයන් ට වාසස්ථාන අහිමිවීමේ තර්ජනයක් ද පවතී. මෙම ඒක වගාවන් හේතුවෙන් දේශීය කෘෂිකාර්මික ක්‍රමවන බෝග මාරුව, මිශ්‍ර බෝග වගාව, අන්තර් බෝග වගාව, හේන් ගොවිතැන් ක්‍රම, ක්‍රමයෙන් විශැකී යනු ඇත. මේ හේතුවෙන් පාරිසරික තිරසරභාවය විශැකී යනු නො අනුමාන ය.

• ආර්ථිකමය හා සමාජයීය බලපෑම

දෙමුහුම් ප්‍රභේද ප්‍රධාන වශයෙන් වගා කිරීමේ හැකියාව ඇත්තේ මහා පරිමාණ ගොවීන් ට සහ ව්‍යාපාරිකයන්ට ය. එයට හේතුව නම්, දෙමුහුම් බීජවල මිල අධික වීමයි. මේ හේතුවෙන් කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාරිකයන් පසු බැසීමට ලක්ව සිටියි. දේශීය ප්‍රභේද මෙන් නොව, දෙමුහුම් බීජ නැවත වගා කිරීමට නො හැකි ය. එයට හේතුව නම් දෙමුහුම් බීජ වල ප්‍රරෝහණ ප්‍රතිශතය අවම වීම ය. මෙම හේතුවෙන් ගොවීන් ට එළඹෙන කන්නයේ වගා කිරීමට නව බීජ මිල දී ගැනීමට සිදු වේ. එමඟින් ආර්ථිකමය ලෙස ගොවීන් අසරණ වීමක් සිදු වේ.

මෙම කරුණු හේතුවෙන් වර්තමානය වනවිට දී දේශීය ප්‍රභේද ආරක්ෂා කර ගැනීමට පර්යේෂකයන් හා බලධාරීන් විසින් විවිධ පියවර ගෙන තිබේ. දේශීය ප්‍රභේද ආරක්ෂා කර ගැනීමට කෘෂි වන වගා පද්ධති, කාබනික ගොවිතැන් ක්‍රම, බීජ බැංකු හා ජාන බැංකු ක්‍රමවේදයන් හඳුන්වා දී ඇත. මෙම ක්‍රමවේද මඟින් දේශීය බෝග ප්‍රභේදයන් මෙන් ම පරිසර පද්ධතිය ද ආරක්ෂා කර ගැනීමට හැකියාව ලැබේ.

ආචාර්ය මේනකා ප්‍රනාන්දු
 ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාචාර්ය
 බෝගවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය
 කෘෂිකර්මපීඨය
 රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය

රන්දි ඒකනායක
 අවසන් වසර උපාධි අපේක්ෂිකා
 බෝගවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය
 කෘෂිකර්මපීඨය
 රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය

රිලවුන්ගෙන් රට බේරා ගන්නේ කවදා ද?

වානරයා, වඳුරා, රිලවා යනුවෙන් හඳුන්වන සත්වයා ප්‍රධාන වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ වඳුරා සහ රිලවා යන ප්‍රභේදවලින් දක්නට ලැබේ. සෑම ප්‍රදේශයක ම වඳුරන් දක්නට නො ලැබුණ ද රිලවුන් දක්නට ඇත. ඩාවින්ගේ මතය ට අනුව, මිනිසා වානරයාගෙන් පැවතෙන බව පැවසේ. බොහෝ වානර ලක්ෂණ හා මිනිසාගේ ලක්ෂණ මෙන් ම ක්‍රියාකාරකම් සලකා බැලීමේ දී එම මතය සත්‍ය විය හැකි ය. ඉන්දියාව වැනි රටවල වානරයාට පුද සත්කාර කරන අතර ඔවුන් දේවත්වයක් ආරෝපනය වී ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ ඇත අතීතය ට අවධානය යොමු කළ විට රාම රාවණා යුද්ධය ආදී වකවානුවල දී වානරයන් විශාල වශයෙන් මෙම යුද්ධය සඳහා දායක වී ඇත. ඒ අනුව “හනුමා” ප්‍රධාන වශයෙන් ප්‍රමුඛව අදහන ජන කොටසක් ද බිහි විය. ඉන්දියාවේ හනුමාන් කෝවිල් පවතින අතර ශ්‍රී ලංකාවේ ද කොත්මලේ තවලත්තැන්න ප්‍රදේශයේ හනුමාන් කෝවිලක් තනා පුද සත්කාර කරයි. ඉන්දියාවේ ජනතාව එසේ පුද පූජා පවත්වා ඇදහීම් සිදු කරන අතර අද රිලවුන් ට වැද වැටීමට අපට ද සිදු වී තිබේ. ඊට හේතු වී ඇත්තේ හව බෝග බේරා ගැනීමට සහ නිවාසවලට කරන හානි වළක්වා ගැනීමට ය.

Toque Macaque ලෙස සත්ව විද්‍යාත්මක ව හඳුන්වන රිලවා මෙන් ම එම ගණයට අයත් තවත් සතුන් වර්ග 4ක් දක්නට ලැබේ. එනම් උප ගණ 3කට අයත් රිලවා, කළු වඳුරා, හැලි වඳුරා සහ වර්ග දෙකකින් යුත් උනහපුළුවා වශයෙන් හඳුනා ගෙන තිබේ. ශ්‍රී ලංකාවේ දිස්ත්‍රික්ක 25 පැතිරී සිටින රිලවා උප ගණ 3කට අයත් වේ.

- වියළි කලාපීය රිලවා- Macaca Sinica
- තෙත්කලාපීය රිලවා - Macaca Sinica aurifrons
- උස් බිම් රිලවා - Macaca Sinica
- Opisthomelas

ඔවුන් දේශගුණික කලාප අනුව පැතිරී සිටීම මත නම් කර තිබේ. ඇත අතීතයේ පටන් ම මෙම රිලා භාතීය පැවති අතර ගැමියන් මේ සඳහා විවිධ උපක්‍රම භාවිතා කරන ලදී. එසේ භාවිතා කළ ද වර්තමානයේ රිලා ගහණය ඉහළ ගොස් ඇති නිසා පාලනය කර ගැනීමට අසීරු තත්වයකට පත් වී තිබේ.

ලෝකයේ රිලා ප්‍රභේද 20 ක ට වැඩියෙන් සිටින අතර මොවුන්ගේ භාතීය සමහර රටවල සාර්ථක ව පාලනය කර ඇත. රිලා මිනිස් ගැටුම මෑතක සිදු වූවක් නොව රජ කාලේ පවා මෙම ගැටුම පැවති

බවට තොරතුරු වාර්තා වේ. එයට විද්‍යාත්මක විසඳුමක් ලබා නො දුනහොත් ශ්‍රී ලංකාවේ විරාත් කාලයක් මෙම ගැටුම පවතිනු නිසැක ය. රජ කාලේ මෙරට සිටි රොබට් නොක්ස් (1681) පවා රිලවුන් ගැමියන්ගේ භව බෝග සහ ගෙවතු සඳහා කරන ලද හානිය සඳහන් කර තිබේ. වදුරන්ගෙන් සිදුවන හානිය ට වඩා රිලවුන්ගෙන් සිදුවන හානිය බරපතල ලෙස පැතිර පවතී. රිලවාගේ කුඩා සිරුරත්, බිම සහ ගස්වල වේගයෙන් සැරිසැරීමත් නිසා මොවුන්ගේ ක්‍රියාකාරිත්වය පාලනය කිරීම අපහසු වී තිබේ. ස්වභාවයෙන් ම රිලවා මිනිස් වාසය ආශ්‍රයෙන් ජීවත්වීමට කැමැත්තක් දක්වයි.

වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුවෙන් විමසූ විට රිලා ගහණය කොපමණදැයි රිලවුන් පිළිබඳ සංගණනයක් කිරීම ඉතා අසීරු කටයුත්තක් බව ප්‍රකාශ කරන ලදී. එසේ වුව ද, ශ්‍රී ලංකාවේ රිලා ගහණය දළ වශයෙන් මිලියන 3ක් ලෙස පර්යේෂකයන් සලකන අතර එය ඉන්දියාවේ මිලියන 50කි. මොවුන්ගේ ගහණය සීඝ්‍රයෙන් ඉහළ

යන අතර දිවයින පුරා විසිරී සිටින මෙම මිලියන 3ක් වූ රිලවුන් විසින් රට ට, ගොවියා ට, ජනතාව ට කරන හානිය සුළු පටු නොවේ. වසරක ට පොල් ගෙඩි මිලියන 100ක් විනාශ කරන අතර ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 19.3ක පාඩුවක් ඉන් සිදු වේ. සියලුම වන සතුන් විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ වගාවන්ට කරන හානිය වසරක ට ඇමරිකානු ඩොලර් මිනියන 87.5කි. රජයක් ලෙස මේ ගැන දැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුතු ය. දිවයිනේ විවිධ ප්‍රදේශවලින් විවිත් විට මේ ගැන මැසිවිලි නහන්නේ රිලා හානිය උග්‍ර අතට පැතිරී ඇති හේතුවෙනි.

රිලවුන්ගේ හානිය භව බෝග සඳහා පමණක් නොවේ. නිවාසවල ට පැන නිවාසවල ඇති ආහාර ද්‍රව්‍ය රැගෙන යාම ද, නිවාසවල ට දැඩි ලෙස හානි කිරීම ද සිදු වේ. එපමණක් නොව, මෙරට පුජනීය ස්ථාන රැසකට ද නිතර ගැවසෙමින් හානි කරයි. බැතිමතුන් ට කරදර කරයි. දළදා මාලිගාව, ජය ශ්‍රී මහා බෝධිය සහ රුවන්වැලි සෑය ඇතුළු ප්‍රධාන සිද්ධස්ථාන රැසක ගැවසේ. සාමාන්‍යයෙන් වදුරන්, රිලවුන් පත්සල් ආශ්‍රයේ ද ගැවසෙන්නේ ඔවුන් ට වන්දනාකරුවන් සහ පත්සල්වලින් ආහාර ලබාදෙන නිසා ය. සමහර කෝවිල් ආශ්‍රිතව ද රිලවුන් ගේ ගැවසීම

දක්නට ලැබේ. එසේ වුව ද, මුස්ලිම් පල්ලි හෝ ක්‍රිස්තියානි පල්ලි ආශ්‍රයෙන් වැඩිපුර දක්නට නොමැත. එයට හේතුව වී ඇත්තේ එම පල්ලිවල පලතුරු පූජා නො පැවැත්වීමයි.

රිලවා සමහර රටවල නිවාසවල ඇතිකර ප්‍රයෝජන ලබා ගනී. තායිලන්තයේ නිවාස ආශ්‍රයෙන් ඇති කරන රිලවුන් ඔවුන් ට කවා - පොවා ඇඳුම් අන්දවා සුළු සුළු වැඩවල යොදා ගනු ලබයි. හරිහැටි පුහුණු කරගත හොත් බොහෝ ප්‍රයෝජන ලබා ගත හැකි ය. විශේෂයෙන් පොල් කඩා ගැනීම, වෙනත් හෝග අස්වැන්න නෙළා ගැනීම ට භාවිතා කළ හැකි වේ. සමහර අවස්ථාවල ශ්‍රී ලංකාවේ හා ඉන්දියාවේ මිනිසුන් තම ජීවන වෘත්තීය සඳහා රිලවුන් භාවිතා කරයි. විශේෂයෙන් අභිකුණ්ඩික ජනතාව රිලව් නැටවීම තුළින් ආදායමක් උපයා ගනී. රිලවුන් යොදා සර්කස් ආදිය පෙන්වා ආදායම් ඉපැයීම සිදු වේ. හරකුන් බලා ගැනීම, කඩේ යාම වැනි ක්‍රියාවල ට ද සමහර රිලවුන් යොදා ගැනෙයි.

රිලවා පාලනය කිරීම දුෂ්කර කටයුත්තක් වී තිබේ. එයට හේතුව වන්නේ රිලවා බුද්ධිමත් සතෙක් බැවින් ඉක්මණින් ඉගෙනීමට පෙළඹීමයි. දෙයක් අනුකරණය කිරීමට පෙළඹේ. ඉගෙනීමට හැකියාවක් ඇති නිසා විවිධ උපක්‍රම කලින් කලට අනුගමනය කොට රිලවා පලවා හැරිය යුතු ය. එය පහසු කටයුත්තක් නොවේ. මිනිසා විසින් කුමන හෝ උපක්‍රමයක් යෙදුවත් රිලවුන් එය අධ්‍යයනය කොට එයින් බේරීමට උපක්‍රම සකසා ගනී. එසේම, බිම සහ ගස්වල ඉක්මණින් රිලවාට ගමන් කළ හැකි බැවින් මෙම උපක්‍රම නිසි අයුරින් ක්‍රියාත්මක කළ නොහැකි ය.

කලක් මෙරට ආන්දෝලාත්මක සිදුවීමක් වූයේ රිලවුන් ලක්ෂයක් රට පැටවීමට ගත් උත්සාහයයි. චීනයේ සත්තු වතු 1000කට රිලවුන් 100000ක් ඇතැම් කර තිබුණි. මෙරට පරිසරවේදීන්ගේ සහ වෙනත් සිවිල් සංවිධාන රැසකගේ විරෝධය මත එම ඉල්ලීම සලකා බැලීම සිදු නොවී ය. ඒ පිළිබඳ නොයෙක් ආකාරයේ වාසි අවාසි දෙයාකාරයකින් පවතී. ශ්‍රී ලාංකික ජනතාව විදේශ රටවල සිටිනවා මෙන් රිලවුන්ට ද විදේශ රටවල වාසය කිරීමේ හැකියාව පවතී. මෙරට සිටිනවාට වඩා පහසුකම්වලින් ද යුක්තවිය හැකි ය. එකම දෙය වන්නේ ඔවුන්ගේ දේශගුණික රටාව වෙනස් වීම පමණි. නිදහස සීමාවන්නේ ද නැත. චීනයේ සත්තු වතු විශාල වපරියක විහිදී ඇති නිසා ඔවුන්ට නිදැල්ලේ සුබෝපහෝගී ජීවිතයක් ගත කිරීමේ හැකියාව ලැබේ.

මේ පිළිබඳව යළි සිතා බැලිය යුතු ය. මිලියන 3ක් රිලවුන්ගෙන් ගොවිතැනට හානිකරන රිලවුන් ලක්ෂයක් විදේශගත කිරීම එතරම් හානියක්

නොවන අතර රිලාගහනයට එය බලපෑමක් නොවේ. විවිධ මතධාරීන් විවිධ කරුණු ගෙන හැර දැක් වුව ද, මේ පිළිබඳව විශේෂඥ කමිටුවක් පත් කොට කරදරකාරී රිලවුන් විදේශ ගත කිරීම කළ යුතු ය. රතු දත්ත පොතට ඇතුළත් වී ඇතැයි රිලවාට හානි කිරීම නීතියෙන් තහනම් යැයි ද සමහර අය තර්ක කරයි. වන ජීවී සහ වන සංරක්ෂණ ආඥා පනත් අනුව මේවා කාලීන ව සංශෝධනය කොට සුදුසු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගත යුතු ය. රිලවා ආරක්ෂිත සතෙක් යැයි නම් කළ හැකි බැවින් ඔවුන් රැක ගැනීම සඳහා වන විධිමත් වැඩපිළිවෙළක් නැති බව ප්‍රකාශ කරයි. මේ සඳහා සමහර නීති සංශෝධනය කළ යුතු ය. රිලවුන් අපනයනය කිරීමට ද නීති නැත.

මිනිසාට සමීප සම්බන්ධතාවයක් ඇති හිතවතෙකු වූ රිලවාට නිරන්තරයෙන් පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා යොදා ගනු ලබයි. ඒ නිසා ලොව දියුණු රටවල පර්යේෂණ අත්හදා බැලීම් සඳහා රිලවා තෝරා ගැනේ. එසේම වෙනත් රටවල්වලින් රිලවුන් ආනයනය කිරීම ද සිදු කරයි. ඇමරිකාව වැනි රටවල් පර්යේෂණ සඳහා වසරකට රිලවුන් දහස් ගණනක් යොදා ගනී. තව ද, අප්‍රිකානු රටවල රිලවුන් හා වඳුරන් දඩයම් කොට අනුභවයට ගනු ලබයි. අප්‍රිකානු රටවල ප්‍රෝටීන් උණතාවයක් පවතින නිසා ඒවා සපුරා ගැනීමත්, සම්පත් හිඟකම නිසාත්, රිලවුන් හා වඳුරන්ගේ මස් ආහාරයට ගනී. ඉන්දියාවේ ලැන්ගුන් නම් වානර ප්‍රභේදයක් වාසය කරයි. රිලවුන් උන්ට ඉතා බියක් දක්වන අතර, එම ප්‍රභේදය ජීවත් වන ප්‍රදේශවල රිලවුන් ජීවත් වන්නේ ද නැත.

රිලවුන් මර්දනයට නිසි ආකාරයේ ක්‍රමවේදයක් නො පවතී. වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදු කරනු ලබන්නේ සීමිත කුඩු කිහිපයක් භාවිතා කර රිලවුන් එකතු කර වන රක්ෂිතවලට මුදා හැරීමයි. මෙය සාර්ථක ක්‍රමයක් වුව ද, කුඩු සංඛ්‍යාව සීමා සහිත ය. ජේරාදේණිය විශ්ව විද්‍යාලය විසින් රිලවුන්ට වද සැත්කම් සිදු කරයි. එය සාර්ථක ක්‍රමයක් වුව ද, ප්‍රායෝගික ව සිදු කළ හැකි ද යන්න ගැටළුවකි. රිලවුන් පළවා හැරීම සඳහා විවිධ ක්‍රම අනුගමනය කරයි. කුඩු තුළට එක්කර කැලයට මුදාහැරීම, රනිඤ්ඤා භාවිතය, මිරිස් කුඩු දැමූ බැලුන් භාවිතය, රනිඤ්ඤා යෙදූ විදිනයක් භාවිතය, ගල්ගසා එල්වීම, කැටපෝල භාවිතය එම ක්‍රම අතර කිහිපයකි. මේ සියල්ල තාවකාලික ය. සමහර තැන්වල රිලවෙකු අල්ලා මරා ගසක එල්ලා තබයි. එය දකින රිලවුන් අමානුෂික මිනිසුන්ගෙන් තමන්ට එල්ල වන ඉරණම සිහිපත් කොට ඔවුන් එම ප්‍රදේශයෙන් පලා යයි. එසේ වුව ද, ටික කලකින් ආපසු පැමිණේ.

රිලවුන් මරා දැමීම කිසිසේත් නො කළ යුත්තකි. එයට හේතුව ඔවුන් මිනිසා හා සමාන සත්ත්වයෙකු වන බැවිනි. කෙසේ වෙතත්, සත්ත්ව සාත්‍යය නො කළ යුතු ය. විදුලි වැටක් සවි කිරීම ද අනුගමනය කළ හැකි එක්තරා ක්‍රමයකි. එයින් රිලවුන් කම්පනයට ලක් වී විසී වී යයි. එසේ වුවත්, ඔවුන් බුද්ධිමත් නිසා වෙනත් ක්‍රමවලින් ගොවි බිමට ඇතුළු වීම සිදු කරයි. විදුලි පරිපථවලින් සමන්විත විද්‍යුත් පළවාහරින උපකරණ සමහර රටවල භාවිතා කරනු ලබයි. ඒවායින් නිකුත් වන කිරණ ශබ්ද රිලවාට දරාගත නො හැකි නිසා ඉවත්ව යයි. මේ සඳහා ද අවධානය යොමු කළ හැකි ය.

රිලවුන් ජෛව විවිධත්වයට මහත් විවිධත්වයක් එක් කරයි. එම නිසා, මෙම සත්‍ය මරා විනාශ නො කළ යුතු ය. කොළ වර්ග, ගෙඩි වර්ග, අල වර්ග, මුල් වර්ග, දළ පැළෑටි වර්ග සියල්ල ආහාරයට ගන්නා නිසා සිදුවන හානිය විශාල ය. එසේ ම රිලවා මරාගෙන කන විලෝපිකයන් නොමැත. කොටියා, කිඹුලා විශාල ගිජුලිහිණියන් රිලවුන් මරාගෙන කෑව ද එය සිදුවන්නේ කලාතුරකිනි. එම නිසා, රිලා ගහනය අඩුවන්නේ නැත. රිලවුන් සර්පයන්ට බෙහෙවින් බියක් දක්වයි කෘත්‍රීම සර්පයන් ද, කෘත්‍රීම කොටින් ද රිලවුන් බියගැන්වීමට භාවිතා කළ හැකි වුව ද, ඒවා සියල්ල තාවකාලික ය. විශේෂ ගත්ධයක් ඇති ශාක මල් වර්ග ද වගා කළහැකි නමුත් මේ සියල්ල තාවකාලික ය. විද්‍යුත් පළවාහරින උපකරණ ද භාවිතා කරයි. ඒවායේ සාර්ථකත්වය නිගමනය වී නොමැත. ඉන්දියාව කෘත්‍රීම බුද්ධිය මෙහෙයවා මෙයට පිළිතුරක් සොයමින් සිටී. එසේ වුවහොත් එය ශ්‍රී ලංකාවට ද අනුගමනය කිරීමේ හැකියාව පවතී.

හුරතලයට රිලවෙක් ඇති කිරීමට හැකි නම් එය ද බල්ලෙක් ඇතිකරනවා හා සමාන ය. රිලවා ද පුහුණු කරගත් විට සුරතල් සතෙකි. විනෝදජනක ය. ඔවුන් ඇති කරන්නේ නම් නිවසේ එළියේ ඇති කළ යුතු ය. එසේ නො මැති නම් නිවසේ බඩු භාණ්ඩ ඉවක් බවක් නොමැතිව පෙරලා දැමීමට ඉඩ ඇත. බල්ලන්, බළලුන් සමඟ රිලවාට ද මැනවින් එකට ජීවත් විය හැකි ය. ඔවුන් මනුෂ්‍ය වාසය ප්‍රිය කරයි. ඔවුන්ට හොඳින් සත්කාර කර නිවසේ වැඩවලට යොදා ගැනීමේ හැකියාව පවතී.

රිලා හානිය රටපුරා දැවැන්ත කරදරයක් බවට පත් වී තිබේ. රිලවුන් ස්වභාවයෙන්ම කඩාකප්පල්කාරීන් ය. ඔවුන් එලක් ඇතිව හෝ නැතිව හව බෝග විනාශ කිරීම, නිවාසවලට ඇතුළු වී විනාශ ඇති කිරීම සිදු කරයි. භාණ්ඩවල වටිනාකම ඔවුන් දන්නේ නැත. හොඳම ක්‍රියා මාර්ගය වන්නේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ මට්ටමෙන් විශාල කුඩු සකස් කොට හානි කරන ප්‍රදේශවලින් රිලවුන් කැලයට මුදාහැරීම යි. මෙම කැලෑවල පලතුරු වර්ග වගා කිරීම ද කළයුතු ය. හෙලිකොප්ටර් යොදා හෝ වෙනත් ක්‍රමයකට අහසින් පලතුරු ඇට වනයට මුදා හැරීමෙන් වනයේ පලතුරු ගස් වැවේ. එවිට රිලවන්ට වනය තුළ ආහාර සුලභ වේ. එවිට නගරයට හා ජනාවාස හෝ දුරස්ථ ප්‍රදේශවලට පැමිණීම සිදු නො කරනු ඇත. එමෙන් ම, රිලවුන් ලක්ෂයක් අපනයනය කිරීම ද වරදක් නොවේ. ඔවුන් සත්‍ය වශයෙන් ම සත්තු වතු වල ජීවත් වන්නේ නම් එය එතරම් ගැටළුවක් නොවන්නේ ය. එසේ රිලවුන් පිළිබඳ සංගණනයක් සිදු කළ යුතු ය. ඔවුන්ගෙන් හව බෝග ආරක්ෂා කර ගැනීමට නව ක්‍රම හඳුන්වා දිය යුතු ය. තව ද, රිලා මර්දනයට කෙටිකාලීන හා දිගු කාලීන වැඩපිළිවෙළක් රජය මඟින් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ය.

කේ.බී. ගුණරත්න
හිටපු නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(පුහුණු)
 ව්‍යාප්ති හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානය
 කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
 ජේරාදේණිය.

ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මාන්තය නගා සිටුවීමට කෘෂි සන්නිවේදනයේ කාර්යභාරය

ඇත අතීතයේ සිට මිනිසා සහ ගස් වැල් අතර පැවතියේ ඉතා සමීප සම්බන්ධතාවයකි. ආදිවාසී ජනතාව තම වාස භූමිය ලෙස වනාන්තර තෝරා ගැනීමත් සමඟ කෘෂිකර්මය නැමති සංකල්පය වර්ධනයවීම ආරම්භ විය. ඔවුන් එම පරිසරයට ඉතාමත් ගෞරවයෙන් සැලකූ අතර ඇතැම් අවස්ථාවන් ඔවුහු දේවත්වයෙන් සැලකීමට ද අමතක නො කළෝය. ගස් වැල්වලින් තම පෝෂණ අවශ්‍යතා සපුරා ගත් ඔවුහු කාලයත් සමඟ එහි විවිධත්වයන් සෙවීමට උනන්දු වූහ. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඇතැම් පිරිස වනාන්තර එළි පෙහෙළි කර ඔවුන්ට අවශ්‍ය ආහාර වගා කිරීමට පෙළඹුණි. මෙය ඉතාමත් පැහැදිලි ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික යුග පිළිබඳ අවදියේ දී මනාව විග්‍රහ කරයි.

එසේ වගාකර තම අවශ්‍යතා සපුරාගත් ආදි මිනිසුන්ට ඇතැම් වගා පිළිවෙත් පිළිබඳ දැනුම හිඟකම නිසා ඔවුන් දැනුම සොයා යාමට පෙළඹුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස කෘෂි සන්නිවේදනය නැමති සංකල්පය සමාජගත විය. එහි දී, කෘෂිකර්මාන්තයට අදාළ තොරතුරු, දැනුම, කුසලතා ගොවීන් අතර ඵලදායී ලෙස ක්‍රමවත් ව කර ගැනීමට අවස්ථාව උදා විය. එසේ ම, ගොවීන්ට නව කෘෂිකාර්මික ක්‍රම, තාක්ෂණය, වෙළෙඳපොළ අවස්ථා සහ ප්‍රතිපත්ති ගැන දැනුවත්වීමට මෙම සන්නිවේදනය තුළින් හැකියාව ලැබුණු අතර ඒ සමඟ ම කෘෂි පර්යේෂකයන්ට ගොවීන්ගේ අවශ්‍යතා හඳුනාගෙන ඒවාට අනුකූල පර්යේෂණ කිරීමට ද අවස්ථාවන් සැකසිණි.

ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික සන්නිවේදනය ආකාර කිහිපයකින් විග්‍රහ කළ හැකි ය. තාක්ෂණය දියුණු වීමත් සමඟ මෙය නවතම මුහුණුවරක් වෙත යොමු වෙමින් පවතී. ඕනෑම ක්ෂේත්‍රයක සන්නිවේදනය පිළිබඳ කතා කිරීමේ දී, සන්නිවේදන මාධ්‍ය ප්‍රමුඛ ස්ථානයක් ගනී. ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික සන්නිවේදනය සඳහා භාවිතා වන ප්‍රධාන මාධ්‍ය කිහිපයක් පවතී. මෙහි දී සන්නිවේදනය සඳහා භාවිතා වන මාධ්‍ය ආකාර 03කින් විස්තර කළ හැකි ය. එනම්, සාම්ප්‍රදායික මාධ්‍ය, නවීන මාධ්‍ය සහ අනෙකුත් මාධ්‍ය ආදී වශයෙනි.

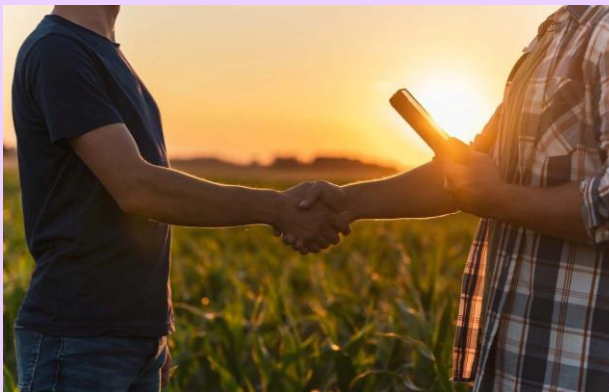
කෘෂි සන්නිවේදනයේ දී භාවිතා වන සාම්ප්‍රදායික මාධ්‍ය ලෙස රූපවාහිනී, ගුවන්විදුලි සහ පුවත්පත් මාධ්‍ය හැඳින්විය හැකි ය. මෙහි දී රූපවාහිනීය ප්‍රධාන ස්ථානයක් ගනී. ඊට හේතුව ගොවියා හට මෙමඟින් ශ්‍රව්‍ය - දෘශ්‍ය මාධ්‍ය දෙකෙන් ම ආමන්ත්‍රණය කිරීමට හැකි වීමයි. මෙය ඉතා ඵලදායී ක්‍රමයකි. සාම්ප්‍රදායික ගොවියාට විවිධ බෝගයන් පිළිබඳ නවීන තාක්ෂණය මේ ඔස්සේ සන්නිවේදනය කළ හැකි ය. විශේෂයෙන්, පර්යේෂණාත්මක නව සොයා ගැනීම්, ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ජීවත් වන සාම්ප්‍රදායික ගොවියා ට තමන්ගේ දැස් වලින් ම දැක බලා ගැනීමට හැකියාව මෙමඟින් උදා වී තිබේ. උදාහරණයක් ලෙස වාණිජ මට්ටමෙන් වගා කරනු ලබන අධි තාක්ෂණික

ශාභස්ථ බඳුන්ගත එළවළු වගාව හඳුන්වා දිය හැකි ය. මෙම තාක්ෂණය මඟින් කුඩා ඉඩකඩක් තුළ ඉතා විශාල අස්වැන්නක් සහ ඉතා විශාල ලාභයක් ඉපැයිය හැකි බව, ගොවියා ව දැනුවත් කිරීමේ හැකියාව පවතී. මෙය කෘෂි සන්නිවේදනය මඟින් ගොවියා ලද එක් ජයග්‍රහණයක් ලෙස ද අර්ථකතනය කළ

හැකි ය. ගුවන්විදුලිය සහ පුවත්පත් ග්‍රාමීය ජනතාව තුළ ප්‍රචලිත සන්නිවේදන මාධ්‍යයක් ලෙස සැලකේ. අතීතයේ ගොවි ජනතාව තම පාළුව කාන්සිය මහහරවා ගැනීමට ගුවන්විදුලිය රාත්‍රී කාලයට පැලට ගෙන යාමට පුරුදු වී සිටිය හ. එම කාලය තුළ ගොවි පුවත් නිවේදන සහ ගොවි සංවාද ප්‍රචාරය කෙරුණි. ඒ තුළින් ගොවීන්ට තම තමන්ගේ ගොවි ගැටලු සඳහා පිළිතුරු සොයා ගැනීමට හැකියාව ලැබුණි. පුවත්පත්, සහරා මඟින් කෘෂිකාර්මික දැනුම මහජනයා තුළ ප්‍රචාරය කිරීම ඉතාමත් සුක්ෂම ව සිදු කළ යුතු ය. විශේෂයෙන්, කෘෂිකර්මාන්තය හා සම්බන්ධ රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික ආයතන මඟින් සහරා, මාසික පුවත්පත් යන වර්ගයන් ද මුද්‍රණය කිරීම මඟින් කෘෂි සන්නිවේදනය සඳහා මහභූ පිටිවහලක් සපයයි.

වර්තමානයේ කෘෂි සන්නිවේදනයේ ප්‍රධාන දායකයා ලෙස අන්තර්ජාලය හඳුන්වා දිය හැකි ය. විශේෂයෙන් ජංගම දුරකථන මෙහි දී අමතක කළ නො හැකි ය. මෙමඟින් ගොවි ජනතාව ට ඕනෑම වෙලාවක ඕනෑම තැනක සිට තම කෘෂි ගැටලු සඳහා විසඳුම් සොයා ගැනීමේ හැකියාව පවතී. එය කෘෂි සන්නිවේදනයේ ශ්‍රී ලාංකික ජනයා ලද තවත් එක් ජයග්‍රහණයක් ලෙස සැලකිය හැකි ය. එසේ ම, මෙම යෙදවුම මඟින් වෙළෙඳපොළ

තොරතුරු, කාලගුණ අනාවැකි, රෝග සහ පළිබෝධ පිළිබඳ උපදෙස් ලබා ගැනීමට හැකියාව පවතී. තව ද, සමාජ මාධ්‍ය ජාල ද මෙහි දී අමතක කළ නොහැකි ය. “පුහුණු පොත” (facebook), “ටව්ටර්”, “වට්ස්ඇප්” වැනි සමාජ මාධ්‍ය හරහා ගොවීන් සමඟ සෘජු ව සන්නිවේදනය කිරීමට හැකියාව ලැබී තිබේ. මේ හරහා ගොවීන් සම්බන්ධ කර ගැනීම, ඔවුන්ගේ ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු දීම, නව තාක්ෂණයන් පිළිබඳ විඩියෝ පට බෙදා හැරීම වැනි සන්නිවේදන ක්‍රමලතා ඉතා ක්ෂණයෙන් සිදු කිරීමට වර්තමානයේ හැකියාව පවතී. ජංගම දුරකතන, ජනයා අතර ප්‍රචලිත කිරීමෙන් කඩිනමින් තොරතුරු ලබා දීමට හැකියාව උදා වී ඇත. උදාහරණයක් ලෙස කාලගුණ අනතුරු ඇඟවීම්, වෙළෙඳපොළ මිල ගණන් පිළිබඳ තොරතුරු කෙටි පණිවිඩ මෙමගින් යැවිය හැකි ය. ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව ඇතුළු බොහෝ ආයතන මෙම මාධ්‍ය හරහා කෘෂි සන්නිවේදනයට අදාළ තොරතුරු බෙදා හරිමින් රටේ ආර්ථිකයට මහඟු කාර්යයක් ඉටු කරමින් සිටී. එහි දී, කෘෂිකර්මාන්තයට අදාළ නවතම තොරතුරු, උපදෙස්, විවිධ මාතෘකාවලට අදාළ දිගුවන් යනාදි කාර්යයන් ප්‍රමුඛ ස්ථානයක් ගනී.

කෘෂි සන්නිවේදනයේ අනෙකුත් මාධ්‍ය ලෙස ප්‍රදර්ශන, පුහුණු වැඩසටහන්, ග්‍රාමීය සංවිධාන වැනි දෑ හඳුන්වා දිය හැකි ය. කෘෂි ප්‍රදර්ශන මගින් නව තාක්ෂණය, බීජ වර්ග, පොහොර වර්ග වැනි දෑ ගොවීන්ට හඳුන්වා දීමේ හැකියාව පවතී. පුහුණු වැඩසටහන් මගින් ගොවි ජනතාවට සෘජුවම ම ප්‍රායෝගික දැනුම ලබා දිය හැකි ය. එසේම, ග්‍රාමීය සංවිධාන මගින් ගොවීන්ට තොරතුරු සහ සේවා ලබා දිය හැකි වේ. එනම්, කෘෂි සන්නිවේදනයට මෙවැනි මාධ්‍යයන්ගෙන් ද සෘජු බලපෑමක් ඇති කළ හැකි බව මනාව පිළිබිඹු වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික සන්නිවේදනයේ වැදගත්කම පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීමේ දී කරුණු කිහිපයක් පිළිබඳ අවධානය යොමු කළ හැකි ය.

- බෝග ඵලදායීතාව වැඩි කිරීම.
- පරිසර හිතකාමී කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත්වලට යොමු වීම.
- අස්වැන්නෙහි ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කිරීම.
- වෙළෙඳපොළ ප්‍රවේශය.

කෘෂිකර්මාන්තයේ දී බොහෝ ගොවීන් මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ගැටලුවක් ලෙස බෝග ඵලදායිතාව සහ අස්වැන්නෙහි ගුණාත්මකභාවය අඩුවීම හැඳින්විය හැකි වේ. කෘෂිකාර්මික සන්නිවේදනය තුළින් මේ සඳහා පිළිතුරු සෙවීමට වර්තමානයේ ගොවීන්ට හැකියාව උදා වී ඇත. පොදුවේ ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා ගැනීම සඳහා බලපාන ප්‍රධාන සාධකය ලෙස පස සැලකිය හැකි ය. පස පරීක්ෂා කිරීම, පස සකස් කිරීම සහ නිවැරදි පොහොර භාවිතය මෙහි දී ප්‍රධාන ලෙස සැලකිය යුතු කරුණු වේ. අතීතයේ ගොවීන් හට මේ පිළිබඳව අවබෝධයක් තිබුණි. ශ්‍රී ලංකාවේ ගොවියා සතුව තම අත්දැකීමෙන් ලද ඉතා ඉහළ දැනුම් සම්භාරයක් පවතී. කෘෂි සන්නිවේදනය හේතුවෙන් ගොවීන්ට තම දැනුම වර්ධනය කර ගැනීමට හා නවීන තාක්ෂණික ක්‍රම පිළිබඳව දැන ගැනීමට අවස්ථාව ලැබේ.

කෘෂි සන්නිවේදනයේ තවත් එක් වැදගත්කමක් වන්නේ ගොවීන් සඳහා වෙළෙඳපොළ ප්‍රවේශය පහසු කිරීමයි. ශ්‍රී ලංකාව ප්‍රධාන වශයෙන් කලාප 03කට බෙදා ඇත. එනම් තෙත් කලාපය, වියළි කලාපය සහ අතරමැදි කලාපයයි. මෙම කලාප ද

තවත් කුඩා අනු කොටස් 04කට ද බෙදා තිබේ. ශ්‍රී ලංකාවට ලැබෙන වර්ෂාපතන සහ භූමියෙහි උෂ්ණත්වය අනුව එම කොටස් බෙදා දක්වා ඇත. මෙම එක් එක් ප්‍රදේශයන්හි වගා කරන බෝග විවිධ වන අතර ඒවා වෙළෙඳපොළට පැමිණීම ද විවිධකාර වේ. මෙහි දී, අතරමැදියන් මැදිහත් වන බැවින්, ගොවියාගේ නිෂ්පාදන සඳහා ලැබෙන්නේ ඉතා අඩු මුදලකි. කෘෂි සන්නිවේදනය තුළින් මේ සඳහා ගොවියාට නිසි පිළිතුරක් ලබා දී ඇත. වෙළෙඳපොළ අවස්ථා, මිල ගණන් සහ පාරිභෝගික අවශ්‍යතා පිළිබඳ තොරතුරු ගොවීන්ට ලබාදීමෙන් ඔවුන්ට ඔවුන්ගේ නිෂ්පාදන වඩාත් ක්‍රමවත්ව විකුණා ගැනීමට අවස්ථාව සැලසී ඇත. එමෙන් ම, ගොවි නිෂ්පාදනවල වටිනාකමේ අගය පිළිබඳ දැනුම ලබා දීමෙන් ගොවීන්ට ඔවුන්ගේ ආදායම වැඩි කරගැනීමට ද අවස්ථාව උදා වී තිබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික සන්නිවේදනය පිළිබඳ සඳහන් කිරීමේ දී වර්තමානයේ මුහුණ පෑමට සිදු වී ඇති අභියෝග මොනවාදැයි සොයා බැලීම

අත්‍යවශ්‍ය කරුණකි. මෙහි දී කරුණු කිහිපයක් කෙරෙහි අවධානය යොමු විය යුතු ය.

- ගොවීන්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටම
- සන්නිවේදන මාධ්‍යවල ඵලදායිතාව
- තොරතුරු ප්‍රවේශයේ ඇති යම් බාධා
- තොරතුරුවල අදාළත්වය
- සම්පත් සීමිත වීම
- ගොවීන්ගේ අවශ්‍යතා නිවැරදි ව හඳුනා ගැනීමේ අපහසුව

ශ්‍රී ලංකාවේ සාක්ෂරතාවය ලෝකයේ සාක්ෂරතාවය සමඟ සැසඳීමේ දී ඉහළින් ම පවතින්නකි. ලෝක සාක්ෂරතාවය 86% වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ එම අගය 92%කි. එසේ වුව ද, ගොවි ජනතාව අතර සාක්ෂරතාවය සාපේක්ෂ ව ඉතා අඩු අගයක් ගනී. එමනිසා, ඔවුන්ට ඇතැම් තාක්ෂණික තොරතුරු පහසුවෙන් තේරුම් ගැනීමට අපහසු වේ. එසේ ම, නව තාක්ෂණයන් පිළිබඳ අවබෝධය අවම වීම ජංගම දුරකතන යෙදවුම්, වෙබ් අඩවිවලට පිවිසීම සහ ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ භාවිතය අවම මට්ටමක පවතී. සන්නිවේදන මාධ්‍යවල ඵලදායිතාව පිළිබඳ කතා කිරීමේ දී ප්‍රමාණවත් නොවන මාධ්‍ය ආවරණය නිසා ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල සිටින ගොවීන්ට කෘෂි තොරතුරු ඵලදායී ලෙස ලබා දීමට බාධා ඇති වී තිබේ. එමෙන් ම, බොහෝ විට ගොවීන්ට ලැබෙන තොරතුරුවල නිරවද්‍යතාවය පිළිබඳ වර්තමානයේ ප්‍රශ්නයක් පවතී.

ඇතැම් ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල අන්තර්ජාල පහසුකම් නොමැති වීම නිසා නවතම තොරතුරු ලබා ගැනීමට ඔවුන්ට නො හැකි වී ඇත. මෙම තත්ත්වය වර්තමානයේ දී බොහෝ දුරට විසඳී ඇතත්, ඇතැම් ප්‍රදේශවලට තවමත් මේ සඳහා නිසි පිළිතුරක් ලැබී නැත. එසේ ම, ශ්‍රී ලංකාවේ වෙසෙන ගොවීන් විවිධ භාෂා කතා කරන ජනතාවක් වීම නිසා සියළුම භාෂාවලින් තොරතුරු සන්නිවේදනය කිරීම අභියෝගයක් බවට පත් වී ඇත. ඇතැම් අවස්ථා වල දී ගොවීන්ට ලැබෙන තොරතුරු කාලෝචිත නැත. එසේ ම, තාක්ෂණික භාෂාවෙන් තොරතුරු ලබාදීම මඟින් ද ගොවීන්ට ඒවා අවබෝධ කර ගැනීමේ අපහසුවක් පවතියි.

ශ්‍රී ලංකාවේ බොහෝ ක්ෂේත්‍රවල පවතින අර්බුදයක් ලෙස සම්පත් සීමිත වීම හඳුන්වා දිය හැකි ය. විශේෂයෙන් කෘෂි සන්නිවේදනයේ දී ද අදාළ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට

අවශ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන නොමැති වීම ප්‍රධාන තැනක් ගනී. එසේ ම, මනා පුහුණුවක් ලද පුහුණු උපදේශකවරුන් ප්‍රමාණවත් තරම් නොමැතිවීම ද කෘෂි සන්නිවේදනයේ දී කැපී පෙනෙන අභියෝගයක් ලෙස දැක්විය හැකි ය. එසේ ම, තවත් අභියෝගයක් ලෙස ගොවීන්ගේ අවශ්‍යතා නිවැරදි ව හඳුනාගැනීමේ අපහසුව ද පවතී. විවිධ ප්‍රදේශවල ජීවත්වන ගොවීන් සඳහා ඇත්තේ විවිධ අවශ්‍යතාවයන් වේ. එමනිසා එක් ආකාරයක තොරතුරක් සියලුම ප්‍රජාව සඳහා නො ගැළපේ. ගොවීන්ගේ අදහස් විමසීම ට නිසි පිළිවෙතක් නොමැතිකම ද මෙම ප්‍රශ්නය වැඩි වීමට හේතු වී තිබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂි සන්නිවේදනයේ ඇති අභියෝග ජය ගැනීම සඳහා ගතයුතු ක්‍රියා මාර්ග රැසක් පවතී. වර්තමානයේ දුරකතන යෙදවුම් භාවිතය ගොවීන් අතර ප්‍රචලිත කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියා මාර්ග ගත යුතු වේ. එහි දී ඔවුන්ට වඩාත් පහසු යෙදවුම් හඳුන්වා දීම වැදගත් ය. ගොවීන් සමඟ සෘජුව සම්බන්ධ වීමට අවශ්‍ය සමාජ මාධ්‍ය ජාලය පුළුල් කිරීම තුළින් ගොවි ප්‍රජාවගේ ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සැපයීමට පහසු වේ. එසේ ම, යාවත්කාලීන කරන ලද කෘෂිකාර්මික තොරතුරු වෙබ් අඩවිවල සිත්ගන්නා සුළු අයුරින් පළකිරීම තුළින් ඒ සඳහා ගොවීන්ගේ ප්‍රවේශවීම වර්ධනය කර ගත හැකි ය. ගොවීන් සමඟ සෘජුව සන්නිවේදනය කිරීම ද වැදගත් කරුණක් ලෙස මෙහි සටහන් කළ හැකි ය. එනම්, ගොවීන්ගේ අවශ්‍යතා, ගැටලු සහ අදහස් ලබා ගැනීම සඳහා ගොවීන් සමඟ සෘජුව සන්නිවේදනය කිරීම, කණ්ඩායම් සාකච්ඡා, විවිධ වැඩමුළු සංවිධානය කළ හැකි ය. මෙම වැඩසටහන් තුළින් නව තාක්ෂණයන්, බෝග කළමනාකරණය, වෙළෙඳපොළ තොරතුරු ආදිය සෘජු ව ගොවීන්ට

සන්නිවේදනය කළ හැකි ය. එසේ ම, නිරවද්‍ය කාලෝචිත තොරතුරු ලබාදීම සඳහා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, විශ්ව විද්‍යාල සහ පර්යේෂණ ආයතන වැනි මූල්‍ය භාවිතා කිරීම ඉතා වැදගත් කරුණකි. එසේ ම, තොරතුරු නිතිපතා යාවත්කාලීන කිරීම තුළින් නිවැරදි කෘෂි තොරතුරු සන්නිවේදනයක් සිදු කළ හැකි ය. විවිධ භාෂාවන්ගෙන් තොරතුරු ලබාදීම තුළින් ඔවුන්ට අවශ්‍ය සුදුසු භාෂා මාධ්‍යයන්ගෙන් තොරතුරු විමසීමේ හැකියාව වර්ධනය කිරීම ද වැදගත් වේ.

කෘෂි සන්නිවේදනය ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මාන්තයෙහි කොඳුනාරටිය බව මනා ලෙස මෙහි දී සැලකිල්ලට ගත හැකි ය. එබැවින්, කෘෂි සන්නිවේදනය සංවර්ධනය කිරීම තුළින් කෘෂිකර්මාන්තය නව මාවතකට යොමු කිරීමේ හැකියාව පවතී. තව ද, එමඟින් ශ්‍රී ලංකාව ආර්ථික, සමාජීය සහ සංස්කෘතික යන ත්‍රිවිධ අංශයෙන් ම ලෝකයේ ඉහළින් ම රැදවිය හැකි රටක් බවට පත් කිරීමට දායක විය හැකි බව මනාව පැහැදිලි වේ.

කේ.ඒ.පී. ඉන්දික ජයදාස
තාක්ෂණික සේවා කළමනාකරු
 සදාහරිත වැවිලි සමාගම

ගොවි ජනතා

ගොවි ජනතා සඟරාව පිලිබඳ ඔබ දක්වන අදහස් හා ප්‍රතිචාර අපි ඉතා අගය කොට සලකමු. එසේම, ඒවා ඉදිරි කලාපයන් හි පළ කිරීමට දැකටයුතු කෙරේ. එබැවින් ඒවැනි දෑ සංස්කාරක වෙත දන්වා එවන මෙන් පාඨක ඔබට ආරාධනා කරමු.

සංස්කාරක
ගොවි ජනතා
හෙක්ටර් කොඩ්ලැකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
114, විජේරාම මාවත,
කොළඹ 07.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය

ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වූ රජය මගින් ක්‍රියාත්මක කළ ණය යෝජනා ක්‍රම සහ ක්ෂුද්‍ර ණය යෝජනා ක්‍රම: ඉතිහාසය

ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය යනු බොහෝ පුළුල් පරාසයක සේවාවන් වලින් සමන්විත, ශ්‍රී ලංකාවට පමණක් ම සීමා නොවුණු, සංවර්ධනය වන ලෝකය තුළ ද දරිද්‍රතාවය අවම කිරීම සඳහා පුළුල් ලෙස භාවිතා වන මූල්‍යමය යාන්ත්‍රණයකි. එබැවින්, ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ වර්තමාන තත්ත්වය, එහි ඉතිහාසය සහ විකාශය, රාජ්‍ය අංශයේ සහ රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවල ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රය සඳහා වන දායකත්වය සහ ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රය සඳහා වන නෛතික මුහුණුවර වැනි ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක තොරතුරු රැසක් පිළිබඳව මෙම ලිපියෙන් විස්තර කෙරේ. ශ්‍රී ලංකාවේ ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ඉතිහාසය 1911 වැනි ඇත අතීතයකට විහිද යයි. එනම්, බ්‍රිතාන්‍ය යටත් විජිත සමයේ සමුපකාර ණය දෙන සමිති ආඥා පනත යටතේ සමුපකාර

සමිති ස්ථාපනය කළ වකවානුව දක්වා කාලයයි. 1926 වන විට රට තුළ සමුපකාර සමිති 315 ක් පැවති අතර ඉන් 290 ක් ම සමුපකාර ණය දෙන සමිති විය. ග්‍රාමීය අංශය තුළ වඩාත් සාර්ථක වූ සහ ප්‍රමුඛ වූ සභා, 1906 දී සකසුරුවම් සහ ණය සමුපකාර ව්‍යාපාරය (Thrift and Credit Cooperative Movement) නමින් ආරම්භ විය. 1961 වසරේ දී මහජන බැංකුව ආරම්භයත් සමඟ රජය මැදිහත් වී සුළු පරිමාණ කෘෂිකාර්මික ප්‍රජාව වෙත ණය ලබාදීමට කටයුතු කරන ලදී. මහජන බැංකුවේ ආරම්භය, රාජ්‍ය අංශයෙන් සුළු පරිමාණ කෘෂිකාර්මික ප්‍රජාව වෙත ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය පහසුකම් ලබාදීම සඳහා දායක වීමේ ඉතාමත් වැදගත් අවස්ථාවක් විය. ග්‍රාමීය අංශයට තම සේවාවන් සැපයීම අරමුණු කොටගෙන වගා ණය ගොවීන් වෙත ලබාදීම සඳහා මහජන බැංකුව විසින් ශාඛා විශාල සංඛ්‍යාවක් ස්ථාපනය කර විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතිවල ණය දෙපාර්තමේන්තු හරහා එය සිදු කෙරිණි. මෙම ණය දෙපාර්තමේන්තු ග්‍රාමීය බැංකු ලෙස එකල හඳුන්වන ලදී.

එවකට පැවති කෘෂිකාර්මික ණය යෝජනා ක්‍රමයේ පැවති දුර්වලතා හේතුවෙන් 1967 වසරේ දී නව කෘෂිකාර්මික ණය යෝජනා ක්‍රමය (New Agricultural Credit Scheme) ක්‍රියාවට නංවන ලදී. මෙම ණය යෝජනා ක්‍රමය යටතේ රජය මගින් 30 වසරක ණය ගනුදෙනු පාලනය කිරීමේ කටයුතු නිමා කරමින් කෘෂිකාර්මික ණය ගනුදෙනු පාලනය කිරීම මහජන බැංකුව වෙත පැවරිණි. එය එසේ වුව ද, මහජන බැංකුව විසින් නව ණය යෝජනා ක්‍රමය යටතේ නිකුත් කළ වගා ණය නැවත අය කරගැනීමට අපොහොසත් වීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස විස්තීර්ණ ග්‍රාමීය ණය යෝජනා ක්‍රමය (Comprehensive Rural Credit Scheme) නමින් නව යෝජනා ක්‍රමයක් හඳුන්වා දෙන ලදී. මෙම ණය යෝජනා ක්‍රමය යටතේ විවිධ ප්‍රදේශවල වි සහ බෙරග වර්ග සමහරක් වගා කරන ගොවීන්ගේ දෛනික පරිභෝජනය, නිවාස පහසුකම් සහ ණය පියවීමේ කටයුතු සඳහා ණය අවශ්‍යතා සපුරාලීමට කටයුතු කරන ලදී. මෙම ණය යෝජනා ක්‍රමය යටතේ පුළුල් ප්‍රදේශයක් ආවරණය කරමින් විශාල ණය ප්‍රමාණයක් නිකුත් කළ ද ණය අය කර ගැනීමේ කිසිදු දියුණුවක් සිදු නොවුණි. මේ හේතුවෙන් 1986 දී නව විස්තීර්ණ ග්‍රාමීය ණය යෝජනා ක්‍රමය (New Comprehensive Rural Credit Scheme) මගින් ඊට පෙර පැවති ක්‍රමය ප්‍රතිස්ථාපනය විය. මෙය සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු සහ ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානවල පිහිටුවන ලද ලංකා බැංකු කාර්යාලවල දී ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. පසුව, 1985 දී ප්‍රාදේශීය ග්‍රාමීය සංවර්ධන බැංකු ස්ථාපනය කළ අතර එමගින් ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවලට ණය පහසුකම් සැපයීම අරමුණු කරන ලදී. මෙම බැංකු විසින් ද්විත් ව ක්‍රියාකාරීත්වයක් පවත්වා ගෙන ගොස් ඇත. ඒවා නම්, එක දිස්ත්‍රික්කයකට

සීමා වූ සංවර්ධන සහ වාණිජ කටයුතු සහ කෘෂිකර්මය, ධීවර, වාණිජ සහ අනෙකුත් සංවර්ධන කටයුතුවල ප්‍රවර්ධනය වැනි විවිධ වූ අරමුණුවල ක්‍රියාකාරී වීම යි.

සමාජයේ වෙසෙන දිළිඳු ජන කොටස්වල මානව සම්පත සංවර්ධනය කිරීමෙහි ලා 1980 අවසන් භාගයේ දී “ජනසවිය” වැඩසටහන දිළිඳු බව තුරන් කිරීමේ වැඩසටහනක් ලෙස දියත් කෙරිණි. මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී විවිධාකාරී වූ ගැටලුකාරී තත්ත්වයන්ට මුහුණපෑමට සිදු වුව ද අවසානයේ දී මෙමගින් වඩාත් තිරසර සංවර්ධන උපාය මාර්ග සඳහා පසුබිම සැකසුණි. එම පසුබිම සඳහා පදනම් වන්නේ දිළිඳු ජනතාව හට වඩාත් කාර්යක්ෂම ලෙස ඔවුන්ගේ සම්පත් සහ හැකියාවන් භාවිතයට ගැනීමට හැකි වීම යි. 1993 වසරේ දී වක්‍රීය අරමුදල් පාදක ණය යෝජනා ක්‍රමය (Revolving Fund Based Credit Scheme) නමින් නවතම ණය යෝජනා ක්‍රමයක් කෘෂිකර්ම සංවර්ධන සහ පර්යේෂණ අමාත්‍යාංශය විසින් හඳුන්වා දුන් අතර එමගින් සුළු පරිමාණ ගොවීන් හට ණය පහසුකම් සඳහා ප්‍රවේශය පහසු කිරීම මෙන් ම එම ණය, පහසු ණය කොන්දේසි යටතේ පුළුල් කිරීම අපේක්ෂා කරන ලදී.

"සමෘද්ධි" ව්‍යාපාරය 1994 වසරේ දී දියත් කෙරුණේ ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක වූ දිළිඳුකම තුරන් කිරීමේ දැවැන්තම සහ ප්‍රමුඛතම ජාතික වැඩසටහන ලෙසට ය. මිලියන 1.2 ක දිළිඳු පවුල් ඉලක්ක කරගනිමින් මෙම වැඩසටහන නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා දිළිඳු ජනතාවගේ දායකත්වය සහතික කෙරිණි. මෙම ව්‍යාපාරය ශ්‍රී ලංකාව තුළ ගම් මට්ටමේ සමීනි 32000 කට වැඩි සංඛ්‍යාවක් ද බැංකු ශාඛා 1000 කට අධික සංඛ්‍යාවක් ද ආවරණය කරමින් ක්‍රියාත්මක වීමෙහි දී සමෘද්ධිලාභීන් හට

ණය පහසුකම් සැපයීම අරමුණු කරගෙන ඇති අතර එමඟින් ග්‍රාමීය ජනතාවට ගම් මට්ටමේ පෞද්ගලික ලෙස පොළියට ණය දෙන පිරිසගෙන් දුරස් වීමට අවස්ථාව උදා කර දී ඇත. එමෙන් ම 1995 දී ගොවිජන සේවා පනත යටතේ ගොවිජන බැංකු පිහිට වූ අතර ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන හරහා සාධාරණ පොළී අනුපාතයකට ගොවිජනතාවට සිය මූල්‍යමය අවශ්‍යතාවයන් සපුරා ගත හැකි විය. ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව මෙහි වගකීම දරන ලදී.

"ගැමිදිරිය" යනු මෑත කාලීන ව දියත් කෙරුණු තවත් ඉතරුම් සහ ණය ගනුදෙනු සඳහා වන වැඩසටහනකි. කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය සඳහා වන ජාත්‍යන්තර අරමුදල වෙතින් අරමුදල් ලැබ ඉන් ප්‍රතිපාදන ලබා ගෙන සිදු කර අවසන් වූ "වියළි කළාපීය ජීවනෝපාය සඳහා සහය වීමේ වැඩසටහන" (Dry Zone Livelihood Support and Partnership Programme) යටතේ "ඉසුරු" නම් වූ ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක විය. මෙහි අරමුණ වී ඇත්තේ ආදායම් උපයන මාර්ග ආරම්භ කිරීම සහ තිරසර ලෙස පවත්වා ගෙන යාමට අවශ්‍ය මූල්‍ය අනුග්‍රහය වඩාත් ඵලදායී ක්‍රමවේදයක් ඔස්සේ ලබා දීමයි. මෙහි දී ගම් මට්ටමේ බැංකු, ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකු සමඟ සෘජු ව සම්බන්ධ කිරීම තුළින් සේවාවන් සැපයීම සහතික කරනු ලබයි. තව ද ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ පූර්ණ අධීක්ෂණය යටතේ රාජ්‍ය බැංකු සහ ප්‍රාදේශීය බැංකු සම්බන්ධ කරමින් ණය පහසුකම් සැපයීමේ ක්‍රමවේදයක් "සෞභාග්‍යා" නමින් ආරම්භ කර තිබේ. මේ සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ප්‍රති මූල්‍ය පහසුකම් සපයා ඇත.

2017 වසරේ දී එවකට පැවති රජය විසින් දියත් කළ ග්‍රාම ශක්ති ජනනා ව්‍යාපාරයේ මූලික අරමුණ වූයේ රටෙන් දිළිඳුකම තුරන් කිරීමයි. එහි දී 15000 ක් වූ ගම්මානවල ජනතාවගේ සියලු අවශ්‍යතා 2020 වන විට සපුරාලීමට අපේක්ෂා කරන ලදී. ඒ සඳහා 2020 වන විට, ජනතාව අතින් පාලනය වන ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස 5000 ක් ඇති කිරීමට ද අපේක්ෂා කළේ ය. මෙම ව්‍යාපාරය තුළින් ලබා ගත හැකි ප්‍රතිලාභ අතර ජීවනෝපාය ඉහළ නැංවීම, රජයේ අරමුදල් ලබා ගැනීම, ප්‍රජාව අතර ව්‍යාපාර දියුණුවට අවශ්‍ය මූල්‍යමය සහය ලබා දීම සහ ග්‍රාමීය ව්‍යවසායකත්වය සංවර්ධනය සඳහා පෞද්ගලික අංශයේ සහයෝගය ලබා ගැනීම විය. අනෙකුත් ප්‍රතිලාභ වූයේ දිළිඳුකම පිටු දැකීම සඳහා රාජ්‍ය ආයතන සමඟ සහයෝගී ව පෞද්ගලික අංශය ද එක් වී සංවර්ධන සහ පර්යේෂණ පහසුකම් සැපයීම

සහ නව තාක්ෂණය සහ නවෝත්පාදන අදහස් එකට කැටකොට කෘෂිකාර්මික ව්‍යවසායකත්වය සංවර්ධනය කිරීමයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය අංශය කෙරෙහි රාජ්‍ය නොවන අංශයේ මැදිහත්වීම්

හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ ක්‍රියාත්මක වූ "ජනශක්ති" බැංකු ක්‍රමය රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයකි. එමඟින් එම බැංකුවල සාමාජික දිළිඳු කාන්තාවන් හට මූල්‍යමය සේවාවන් සහ රැකියා අවස්ථා සපයයි. 1988 වසරේ දී කාන්තාවන් සහ ළමුන් වෙනුවෙන් ආරම්භ කළ පෝෂණ ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන තුළින් තරුණ ක්‍රිස්තියානු කාන්තා සංගමයේ ණය යෝජනා ක්‍රමය ආරම්භ විය. මෙම ක්‍රමයේ ඉලක්කගත කණ්ඩායම් වූයේ ගර්භනී මවුවරුන් ය. පසුකාලීන ව එය දිළිඳු කාන්තාවන් වෙනුවෙන් ක්‍රියාත්මක විය. මෙම ණය යෝජනා ක්‍රමයේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ දරිද්‍රතාවයෙන් පෙළෙන ප්‍රදේශවල ජීවත් වන තරුණ කාන්තාවන් හට ණය ලබා දී එතුළින් ආදායම් උපයන මාර්ග ආරම්භ කිරීම සඳහා ඔවුන්ව දිරිගැන්වීමයි. මෙය නැගෙනහිර පළාතේ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කය මූලික කරගෙන ක්‍රියාත්මක වූ ණය යෝජනා ක්‍රමයකි.

1990 වසරින් ඇරඹී දශකය ශ්‍රී ලංකාවේ ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය අංශය කෙරෙහි රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවල මැදිහත් වීම සනිටුහන් කළ දශකයකි. රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන විසින් ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය අංශය හා සබැඳි සමාජ මෙහෙවර ඉටු කරනු වස් එම සංවිධාන සමාජ සේවා පනත යටතේ ලියාපදිංචි වීම අත්‍යවශ්‍ය කරුණක් විය. ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය සේවාවන් සපයන ආයතන ලෙස ක්‍රියාත්මක වන අන්තර්ජාතික රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සහ ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන අධීක්ෂණය සහ ඇගයීම සිදු කිරීමේ අධිකාරී බලය හිමි ව ඇත්තේ ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන පළිබද ජාතික ලේකම් කාර්යාලය වෙතයි. විවිධ මාධ්‍ය මගින් හෙළි වූ තොරතුරු අනුව, එම කාර්යාලය විසින් ජාතික, දිස්ත්‍රික් සහ ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් එම ක්‍රියාවලිය මෙහෙයවනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය අංශය කෙරෙහි මාහැඟි දායකත්වයක් දැක් වූ රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයක් වන්නේ සර්වෝදය ශ්‍රමදාන ව්‍යාපාරය යි. මෙහි නිර්මාතෘ ආචාර්ය ඒ.ටී.ආරියරත්න මහතා වන අතර සීමාසහිත "සර්වෝදය" සංවර්ධන මූල්‍ය ආයතනය (Sarvodaya Development Finance Limited) ලෙස පසු කලෙක එය නම් කෙරිණි. මෙම

සංවිධානයේ ප්‍රධාන සංකල්පය වන්නේ ග්‍රාමීය අංශය තුළ උද්ගතව ඇති අධික ණයගැතිභාවයෙන් අත් මිදීමට ඉල්ලුමට සරිලන පරිදි ණය නිකුත් කිරීම වෙනුවට අවශ්‍යතාවය අනුව ණය නිකුත් කිරීම යි.

1990 වසරේ මැද භාගයේ සිට රට පුරා ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය අංශයේ සැලකිය යුතු වර්ධනයක් සිදු වූ ද ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන මුළුමනින් ම මෙන් තනි තනිව ක්‍රියාත්මක වූ ආකාරයක් දක්නට ලැබුණි. ලෝකයේ අනෙකුත් රටවල මෙන් ශ්‍රී ලංකාවට ද ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය සපයන ආයතන සම්බන්ධීකරණය සඳහා යම්කිසි ස්ථායී ව්‍යුහයක අවශ්‍යතාවය පැන නැගුණු අතර එම අවශ්‍යතාවය 2006 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකා ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය නියුක්තිකයින්ගේ සංගමය පිහිටුවීම හරහා ඉටු විය.

2006 වසරේ මාර්තු මස ලංකා ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය නියුක්තිකයින්ගේ සංගමය පිහිටුවනු ලැබූ අතර එතුළින් ඔවුන්ගේ සාමාජිකයින් සතු බිම් මට්ටමේ ජනතාව වෙත ගුණාත්මක බවින් යුතු මූල්‍යමය සේවාවන් සැපයීමේ හැකියාවන් වැඩි දියුණු කිරීම අපේක්ෂා කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතනවල සම්බන්ධීකරණ ව්‍යුහය ලෙස මෙම සංගමය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් හඳුනාගෙන සහ පිළිගෙන ඇත. මෙම සංගමය වටා සාමාජික ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන 45 ක් රැස් වී සිටියි. මෙම සංගමයේ ප්‍රධාන අරමුණු රැසක් අතුරින් කිහිපයක් ලෙස ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන අතර සාමාජිකත්වය ලබා ගැනීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම, අන්තර්ජාතික වශයෙන් පිළිගත් කාර්ය සාධන ප්‍රමිතීන්ට ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන අනුගත වීම සහ ඒවා ආයතන තුළ ස්ථාපනය කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම, ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය සේවාවන් විධිමත් මූල්‍ය වෙළෙඳපොළ තුළ පුළුල් කිරීම, ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ විද්‍යුත් සහ මුද්‍රිත මාධ්‍ය හරහා තොරතුරු එකතු කිරීමට, විශ්ලේෂණය කිරීමට සහ ව්‍යාප්ත කිරීමට පද්ධති සංවර්ධනය කිරීම දැක්විය හැකිය.

ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය අංශයේ නෛතික මුහුණුවර

මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ නියුතු සියළුම ආයතන නියාමනය සහ අධීක්ෂණය කිරීම, යහපාලනය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය කාර්යයන් වේ. ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය පනත සහ ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය නියුක්තිකයින් සඳහා වන ආචාරධර්ම මාලාව ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රය සඳහා වන නෛතික ලියැවිලි වේ. දශකයක් මුළුල්ලේ සිදු කළ උත්සාහයන්ගේ

ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන නියාමනයට, අධිකෂණයට සහ බලපත්‍ර ලබා දීමට ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුව විසින් 2016 අංක 6 දරන ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය පනත බලාත්මක කරන ලදී. පනත අනුව, මෙම ආයතන නිත්‍යානුකූල ලියාපදිංචිය ලබා ගත් විට බලපත්‍රලාභී ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය සමාගමක් ලෙස හඳුන්වනු ලබන අතර ම ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය විසින් සෘජුව ම මෙම බලපත්‍රලාභී ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය සමාගම් නියාමනයට සහ අධිකෂණයට ලක් කෙරේ. බලපත්‍ර ඉල්ලුම් කර ඇති ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන සුළු සංඛ්‍යාවක් පැවතිය ද දැනට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් බලපත්‍ර නිකුත් කර ඇත්තේ ආයතන හතරකට පමණි. 1989 අංක 30 දරන සමාජ සේවා සංවිධාන පනත යටතේ ලියාපදිංචි වූ රාජ්‍ය නොවන ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය සංවිධාන ද නියාමනය කිරීමට මෙම ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය පනත යටතේ විධිවිධාන සැලසේ.

ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය පනත අනුව ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ව්‍යාපාරයක් යනු තැන්පතු භාරගැනීම සහ ප්‍රධාන වශයෙන් අඩු ආදායම්ලාභී තැනැත්තන්ට හා ක්ෂුද්‍ර ව්‍යවසායන්ට ඕනෑම ආකාරයක මූල්‍ය පහසුකමක් සපයන, වෙනත් මූල්‍ය සේවා සපයන හෝ ඕනෑම ආකාරයක මූල්‍ය පහසුකමක් සහ වෙනත් මූල්‍ය සේවා සපයන ව්‍යාපාර යි. කාර්යක්ෂම, ස්ථායී සහ ආරක්‍ෂිත මූල්‍ය පද්ධතියක් හරහා අඩු ආදායම්ලාභී ජනතාව සහ ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන වෙත මූල්‍ය සේවාවන් සැපයීම මෙම ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය පනත ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් තහවුරු කෙරේ. මෙම පනත නව මුහුණුවරකින් සංශෝධනය වී ක්ෂුද්‍ර ණය නියාමන පනත (Micro Credit Regulatory Act) ලෙස ඉදිරියේ දී බලාත්මක වීමට නියමිත ය.

ශ්‍රී ලංකා ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය නියුක්තිකයින්ගේ සංගමයේ සාමාජිකයින් සඳහා වන ආචාරධර්ම මාලාව

ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතනයක මූලික පරමාර්ථය වන්නේ අඩු ආදායම්ලාභී ජනතාව හට සමාජීය ප්‍රතිලාභ අත්කර දෙන අතරතුර මූල්‍යමය සහය ලබා දීමයි. ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතනවල සම්බන්ධීකරණ ව්‍යුහය ලෙස ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය අංශයේ තිරසාර පැවැත්ම තහවුරු කිරීම සඳහා ලංකා ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය නියුක්තිකයින්ගේ සංගමය විසින් හර පද්ධතීන්වල සහ සේවලාභීන් සමඟ කටයුතු කිරීමේ දී අනුගමනය කළ යුතු සදාචාරාත්මක ක්‍රියා පිළිවෙත්වල වැදගත්කම හඳුනා ගෙන තිබේ. එබැවින්, ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතනයේ සහ එහි සේවක මණ්ඩලය ඉහළ වෘත්තීය මට්ටමක් ළඟා කර ගන්නා බව සහ

සදාචාරය සහ යහපාලනය පවත්වාගෙන යන බව තහවුරු කරමින් 2018 වසරේ ජූලි මස 24 වෙනි දින ලංකා ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය නියුක්තිකයින්ගේ සංගමය විසින් එහි සාමාජිකයින් සඳහා ආචාරධර්ම මාලාවක් හඳුන්වා දෙන ලදී. මෙම ආචාරධර්ම මාලාවේ වඩාත් ම අවධාරණයෙන් සඳහන් කර තිබෙන්නේ මෙම ආචාරධර්ම මාලාව ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතනවල කාර්යයන් හැඩගැස්වීම සඳහා වන ශක්තිමත් ලියවිල්ලක් ලෙසයි.

අධික ණයගැතිභාවය වළක්වා ගැනීම, විනිවිදභාවය පවත්වාගෙන යාම, ණය ලබාදීමේ සහ අය කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය, හිතකර වූ තරඟකාරීත්වයක් පවත්වා ගෙන යාම, ප්‍රතිපෝෂණ යාන්ත්‍රණයක් සැකසීම, තොරතුරු බෙදා ගැනීම, කාර්ය මණ්ඩලයේ ගුණාත්මකභාවය පවත්වා ගෙන යාම සහ ආචාරධර්ම මාලාව උල්ලංඝනය කිරීම යන කරුණු පිළිබඳව මෙහි සඳහන් වේ. ලංකා ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය නියුක්තිකයින්ගේ සංගමයේ සාමාජික ආයතන 45 ක් මෙම ආචාරධර්ම මාලාව තම ආයතන තුළ සහ සේවාව තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අනුමැතිය පළ කර තිබේ.

වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ දියුණුව සඳහා එම ආයතන නියාමනය කිරීම හරහා ග්‍රාමීය දිළිඳු ජනයා වෙත වඩාත් ඵලදායී සේවාවක් ලබා දිය හැකි නම් සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාමීය ජන ජීවිතය නඟා සිටුවීමට එය විශාල පිටිවහලක් වනු ඇති බව අවසන් වශයෙන් සඳහන් කළ යුතුම ය.

තුෂාරා ධර්මවර්ධන පර්යේෂණ නිලධාරී

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය

ශ්‍රී ලංකාවේ කරවල නිෂ්පාදනය, වෙළෙඳපොළ හා ඒහි උපහතීන් පිළිබඳ විග්‍රහයක්

ලොව පැරණිතම සැකසූ ආහාරයක් වන්නේ කරවලයි. කල්තබා ගැනීමට ලුණුත්, වේලීමට සූර්ය තාපයත් උපයෝගී කොට ගෙන සකසන කරවල මෙරට තුළ වඩාත් ප්‍රචලිත ව ඇත්තේ “දුප්පතාගේ ප්‍රෝටීන පංඟුව” ලෙසට ය.

“කරවල සුවද එක්කත් බත් කන්න පුළුවන්” පැරැන්නන් නිතර එසේ පවසනු අප කුඩා කළ කොතෙකුත් අසා ඇත. අද මෙන් මස්, මාළු බහුල ව නොමැති වූ දශක හතරකට හෝ පහකට එපිට අතීතය තුළ හොඳ කරවල හොඳදක් යනු කැම මේසය රස ගන්වන ඉස්තරම් ආහාරයක් බවට පත් ව තිබුණි. එබැවින්, මෙරට වෙළෙඳපොළ තුළ එදත්, අදත් කරවල සඳහා පවතින්නේ ඉහළ ඉල්ලුමකි. ශ්‍රී ලංකාවේ අගය එකතු කළ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන අතුරින් සුවිශේෂී ස්ථානයක් කරවල සඳහා ලැබී තිබේ. එසේ ම, වෙරළබඩ ප්‍රදේශයන් හි ඉතා හොඳින් සිදුකළ හැකි කර්මාන්තයක් ලෙස කරවල නිෂ්පාදනය පෙන්වා දිය හැකි ය. අතිරික්ත මත්ස්‍ය අස්වැන්න බොහෝ විට කරවල නිෂ්පාදනය සඳහා යොදා ගනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකාවට ඉහළ මත්ස්‍ය අස්වැන්නක් සහිත සාගර කලාපයක් පැවතිය ද රටේ ජනතාවට අවශ්‍ය අගය එකතු කරන ලද මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන නිසි පරිදි ලබා දීමට තවමත් මෙරට ව්‍යවසායක ප්‍රජාව අපොහොසත් වී සිටියි. කරවල සඳහා මෙරට තුළ විශාල ඉල්ලුමක් පැවතිය ද අලෙවි වන කරවල නිෂ්පාදන අතුරින් 65%කටත් වඩා ඇත්තේ ආනයනික කරවල ය. මේ හේතුවෙන් වාර්ෂිකව කරවල ආනයනය සඳහා විශාල විදේශ විනිමය ප්‍රමාණයක් වැය වේ. සුළු පරිමාණයෙන් වුව ද, මහා පරිමාණයෙන් වුව ද ධීවර කටයුතුවල යෙදෙන මෙරට ධීවරයන් තම මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයෙහි අතිරික්තය අතුරු නිෂ්පාදනයක් ලෙස කරවල

නිෂ්පාදනය සඳහා යොදා ගනු ලබයි. ශ්‍රී ලංකාවේ ධීවර කර්මාන්තය ව්‍යාප්ත වී පවතින ප්‍රදේශ අතුරින් කරවල නිෂ්පාදනය සඳහා යොමු වී ඇති ප්‍රදේශ සාපේක්ෂ ව ඉතාමත් අඩු අගයක් ගනී. මෙරට කරවල කර්මාන්තය ව්‍යාප්ත වී ඇති ප්‍රදේශ අතුරින් වඩාත් වැදගත් වන්නේ මීගමුව, මන්නාරම, පුත්තලම හා කල්පිටිය යන ප්‍රදේශයන් ය.

ශ්‍රී ලංකාවේ භාවිතා වන කරවල වර්ග

මෙරට තුළ භාවිතා වන කරවල වර්ග ප්‍රධාන වශයෙන් කොටස් හතරකට බෙදා හඳුනා ගත හැකි ය. ඒවා නම් බෝට්ටු කරවල, දුම් කරවල, වාඩි කරවල හා ආනයනික කරවල යන කරවල වර්ගයන් ය. බහුදින ධීවර යාත්‍රාවල මුහුදු ගමන සඳහා මාස දෙක තුනක පමණ කාලයක් ගත වේ. මේ කාලය තුළ නෙළා ගන්නා මත්ස්‍ය අස්වැන්න ලුණු දැමීම හා කරවල ලෙස වේලීම ද සිදු කරයි. මෙලෙස බහුදින යාත්‍රා තුළ මුහුදු ගමනේ දී ම වෙලා ගන්නා මත්ස්‍ය අස්වැන්න බෝට්ටු කරවල ය. බෝට්ටු කරවලවල විශේෂතා කිහිපයක් පවතී. ඒවා නම් නැවුම් මාළු කරවල නිෂ්පාදනය සඳහා යොදා ගැනීමත්, එක් බෝට්ටුවක් තුළ වියළාගනු ලබන්නේ ඉතාමත් සුළු කරවල ප්‍රමාණයක් වීම හා ජල වාෂ්ප සහිත මුහුදු සුළඟ මෙන් ම දැඩි හිරු රශ්මියට නිරාවරණය වීම හරහා හොඳින් වියළීම හේතුවෙන් බෝට්ටු කරවල සඳහා එයට ම ආවේණික විශේෂ රසයකින් යුක්ත වීමත් ය. දුම් කරවල සඳහා වඩාත් වැඩි වශයෙන් යොදා ගනු ලබන්නේ මිරිදිය මත්ස්‍යය විශේෂයන් ය. ලෑලා, ගොඩයා සහ හිරිකනායා වැනි මත්ස්‍ය විශේෂයන් මෙහි දී යොදා ගන්නා අතර මත්ස්‍යයා පලා ලුණු දමා දුම් ගැසීමෙන් අනතුරු ව වියළීම හේතුවෙන් මේවාට දුම් කරවල යන නාමය පටබැඳී ඇති අතර මේ සඳහා විවෘත වෙළෙඳපොළක් මෙරට තුළ නොපවතී. මෙරට තුළ අගය එකතු කරන ලද ප්‍රධාන මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය වන්නේත්, විවෘත වෙළෙඳපොළක් පවතින්නේත් වාඩි කරවල සඳහා ය. බහුදින ධීවර යාත්‍රා හරහා රැගෙන එන මත්ස්‍ය අස්වැන්නෙන් තෙත මාළු සඳහා අලෙවි වන මත්ස්‍ය අස්වැන්න හැර ඉතිරි සියලුම මත්ස්‍යය ප්‍රමාණයන් වාඩි කරවල නිෂ්පාදනය සඳහා යොදා ගැනේ. කෙසේ වුව ද, ශ්‍රී ලංකාවේ වාර්ෂික කරවල පරිභෝජනය පිළිබඳව සලකා බලන විට මෙරට තුළ නිපදවනු ලබන කරවල නිෂ්පාදනය දේශීය පරිභෝජනය සඳහා කිසිසේත් ම ප්‍රමාණවත් නොවේ. මේ හේතුවෙන්

මෙරට පරිභෝජනය සඳහා විශාල වශයෙන් කරවල ආනයනය කිරීම සිදු කරයි. එහි දී වියට්නාමය, ඉන්දුනීසියාව, ඉරානය, තායිලන්තය, ඕමානය, පාකිස්තානය හා ඉන්දියාව යන රටවලින් මෙරටට කරවල ආනයනය කිරීම සිදු කරයි. මෙහි දී, ආනයනික කරවල වර්ග අතුරින් 60% ක් පමණ වන්නේ භාල්මැස්සන් ය. මෙරට ජනතාව සිය බත්පතට ආසන්න වශයෙන් කරවල වර්ග 40ත් - 50 ත් අතර ප්‍රමාණයක් එකතු කරගන්නා බව මැද කොළඹ කරවල වෙළෙඳපොළ ඇසුරින් හඳුනා ගත හැකි ය. මෙරට තුළ නිපදවන දේශීය කරවල හා උම්බලකඩ සඳහා යොදා ගන්නා ප්‍රමිතීන් වශයෙන් 1984 SLS 643 හා 1988 SLS 811 දරන තත්ත්ව සහතිකයන් පෙන්වා දිය හැකි ය.

කරවල නිෂ්පාදනය සිදු කරන ආකාරය

මත්ස්‍ය අස්වනු කල් තබා ගැනීම සඳහා ප්‍රධාන පරීක්ෂණ මූලධර්ම 03ක් පවතී. එනම් උෂ්ණත්වය පාලනය, ජලය ඉවත් කිරීම සහ PH අගය අඩු කිරීම ය. කරවල නිෂ්පාදනයෙහි ප්‍රධාන පරීක්ෂණ මූලධර්මය නම් ජලය ඉවත් කිරීම යි. මත්ස්‍ය

මාංශය තුළ පවතින ජල ප්‍රතිශතය අවම කිරීම මගින් බැක්ටීරියා වර්ධනය පාලනය වේ. එන්සයිම ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා ප්‍රශස්ත ජල සාන්ද්‍රණයක් අවශ්‍ය වීම නිසා ජලය අඩු වීමෙන් එන්සයිම ක්‍රියාකාරීත්වය පාලනය වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ පාරම්පරික පරීක්ෂණ ක්‍රම බහුතරයක් ගොඩනැගී ඇත්තේ මෙම මූලධර්මය පදනම් කොටගෙන ය. උදාහරණ ලෙස වියළීම (Drying), ලුණු දැමීම (Salting) හා දුම්ගැසීම (Smoking) මෙහි දී පෙන්වා දිය හැකි ය.

කරවල නිෂ්පාදනයෙහි ප්‍රධාන පියවරයන් කිහිපයක් පවතී. පළමුවෙන් විශාල මසුන්ගේ අතුණුබහන් (චේන්ද්‍රිය ද්‍රව්‍යයන්) ඉවත් කර පිරිසිදු ජලයෙන් සෝදයි. ඉන් පසු, මත්ස්‍යයා නො තැලෙන ආකාරයට දෙපලු කර පෙනී ගැසීම සිදු කරයි. නැවත හොඳින් සෝදා ලුණු දැමීම සිදු කරයි. මෙහි දී මාංශයේ සනකම හා ප්‍රමාණය අනුව ලුණු දමා කල් තබන වේලාව තීරණය කළ යුතු ය. එය විරාමය ලෙස හැඳින් වේ. සාමාන්‍යයෙන් පැය 4 - 12 පමණ කාල පරාසයක් මේ සඳහා යොදා ගනු ලබයි. කුඩා මසුන් සඳහා අඩු කාලයක් ද විශාල මසුන් සඳහා වැඩි කාලයක් ද මෙලෙස ලුණු දමා තබනු ලබයි. එසේ ම, මාළුවලට ලුණු අනුපාතය 4

: 1 ක් පමණ වේ (මත්ස්‍ය මාංශයේ සනකම අනුව මෙම අනුපාතය වෙනස් වේ). ලුණු දමා නියමිත කාලයෙන් පසු වැඩි ලුණු ඉවත් කිරීම සඳහා නැවත සේදීම කළ යුතු ය. ඉන් පසු, වියළීම සිදු කරයි. කුණු වූ හෝ නරක් වූ මසුන් කරවල නිෂ්පාදනයට යොදා ගන්නා බව රටට තරමක් රහසක් වුව ද, කර්මාන්තයේ ප්‍රජාව අතරේ නම් මෙය රහසක් නොවේ. කොරපොතු ආදිය ද ඉවත් කිරීම හේතුවෙන් පිටතින් කරවල කුරියාට මනා පෙනුමක් ලබා දීම මෙහි දී සිදු වේ. සේදීමේ දී සිදු වන්නේ ද තවදුරටත් කරවල සඳහා වන මාළු පිරිසිදු කිරීම ය. කැටි ගැසුණු රුධිරය මෙන් ම විෂබීජ ඇත්නම් ඒවා ද ඉවත් වීම මෙහි දී සිදු වේ. කරවල වියළීමේ ක්‍රියාවලිය රඳා පවතින්නේ කාලගුණය මත ය. කුඩා මසුන් හොඳින් හිරු එළිය පතින වන එක් දිනයකින් පමණ වියළා ගත හැකි වුවත් විශාල මසුන් වියළා ගැනීමට දින කිහිපයක් ගත වේ.

වෙළෙඳපොළ දී ගුණාත්මක කරවල හඳුනා ගන්නේ කෙසේ ද?

ගුණාත්මක කරවල නම් නිසි පරිදි වියළීම හේතුවෙන් තද බවක් පැවතිය යුතු ය. එසේ ම, එහි කෙඳි සහිත ස්වභාවයක් ද පැවතිය යුතු ය. කරවල කැබැල්ල මෘදු නම්, පහසුවෙන් කුඩු වන

ස්වභාවයක් දක්වයි නම්, එය ගුණාත්මක කරවල වර්ගයක් නොවේ. කරවල කැබැල්ලක් ස්පර්ශ කළ විට, ඇඟිලි තුඩුවලට පිටි ගතියක් දැනේ නම්, කරවල කැබැල්ලෙහි පැහැය දම් හෝ රතු හෝ තැනින් තැන කළු පැහැති පැල්ලම් පවතී නම්, එම කරවල කැබැල්ල සෞඛ්‍යමය අතින් නුසුදුසු එකක් වීමට වැඩි ඉඩ කඩක් පවතී. එසේ ම, ගුණාත්මක කරවල කැබැල්ලක් පිසින විට කුඩු වන්නේ ද නැත.

මහ මුහුදින් වට වූ දිවයිනක් වුවත් ශ්‍රී ලංකාවට කරවල ආනයනය කරන හේතුව?

මහ මුහුදින් වට වූ දූපත් රාජ්‍යයක මිනිසුන්ගේ ආහාරය පිණිස කරවල ආනයනය කිරීම කෙතරම් විභව සහගත ක්‍රියාවක් ද? මෙය ඕනෑම කෙනෙකුට ඇතිවිය හැකි ක්ෂණික සිතුවිල්ලකි. මෙරට වෙළෙඳපොළෙහි මත්ස්‍ය මිල තීරණය වීමේ මූලික සාධකය කරවල මිල බව බොහෝ දෙනෙකු නොදන්නා කාරණයකි. ශ්‍රී ලංකාවට වඩාත් වැඩි මත්ස්‍ය අස්වැන්නක් රැගෙන එන්නේ බහුදින ධීවර යාත්‍රා මඟිනි. එම යාත්‍රා තුළ රැගෙන එන මත්ස්‍ය අස්වැන්නෙන් 60% ක පමණ ප්‍රමාණයක් කරවල නිෂ්පාදනය සඳහා යොදා ගැනෙයි. ඒ හේතුවෙන් මෙරට වෙළෙඳපොළෙහි මත්ස්‍ය මිල සෘජුව ම කරවල මිල සඳහා බලපෑම් ඇති කරයි. මෙයට අමතර ව කරවල මිල සඳහා බලපෑම් සිදු කරන තෙවැනි පාර්ශ්වය වන්නේ කරවල ආනයනය කරන්නන් ය. මෙම ආනයනික කරවල මිල සමඟ තරඟ කිරීම දේශීය කරවල නිෂ්පාදකයන්ට එතරම් පහසු කටයුත්තක් නොවේ. ශ්‍රී ලංකාවට කරවල ආනයනය කිරීම ආරම්භ වූයේ 1961 වර්ෂයේ සිට ය. මුල් කාලයේ සතොස හරහා මෙය සිදු වුවත් 1977 විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියත් සමඟ එය පූර්ණ වශයෙන් පෞද්ගලික අංශය යටතට පත් විය. දේශීය වශයෙන් නිෂ්පාදනය කරන බොහෝ කරවල වර්ග සඳහා ආදේශක ආනයනික කරවල වර්ග මෙරට වෙළෙඳපොළ තුළ පැවතිය ද දේශීය කරවල සහ ආනයනික කරවල වර්ග අතර පවතින වෙනස පහසුවෙන් බාහිර ස්වරූපය හරහා හඳුනා ගැනීමේ හැකියාව පවතී. එහි දී ආනයනික කරවල වර්ගයන් හි කෘත්‍රීම ව වේලා ගත් සේ අර්ධ සුදු පැහැයක් හඳුනා ගත හැකි අතර මෙම කරවල වල අධික ලුණු සාන්ද්‍රණයක් පවතී. ඇතැම් ගෘහණියන් මෙම කරවල වර්ග පිසීමට පෙර පොල් වතුරෙන් සෝදා එහි පවතින ලුණු ගතිය අඩු කිරීමට ක්‍රියා කරන අවස්ථා නැතුවා ම නොවේ. මෙරට තුළ සැලකිය යුතු ධීවර සම්පතක් පැවතිය ද, එය උපයෝජනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් පවතින අඩු දැනුම නිසාවෙන් ශ්‍රී ලංකාවට ආනයනික කරවල මත යැපීමට සිදු වේ. කාලගුණ තත්ත්වයෙහි පවතින නිරන්තර වෙනස් වීම්, ලුණු මිල දී ගැනීම හා ප්‍රවාහනයට අධික වියදමක් දැරීමට සිදු වීම මෙන්

ම වර්තමානයේ දී ද සාම්ප්‍රදායික ක්‍රම මත පදනම් ව කරවල නිෂ්පාදනය කිරීම වැනි විවිධ හේතූන් දේශීය කරවල සැපයුම සංකෝචනය වීමට මූලික වශයෙන් බලපා තිබේ. 1999 වර්ෂයේ දී ශ්‍රී ලංකා ජාතික ජලජීවී වගා සංවර්ධන අධිකාරිය (NAQDA) ස්ථාපිත වන්නේ මෙවැනි ගැටළුවලට පිළියම් යෙදීමට ය. එසේ වුව ද, අණ පනත්වල පවතින බොහෝ දෑ සත්‍ය ලෝකය තුළ ක්‍රියාත්මක වන්නේ “කන කැස්බෑවා විය සිදුරෙන් අහස බලන” ආකාරයට ය. මෙරට කරවල නිෂ්පාදනයට ද මුහුණ පෑමට සිදු වී ඇත්තේ එම ඉරණමට ය.

කරවල නිෂ්පාදනයේ දී සිදුවන නො සලකා හැරීම්

කරවල නිෂ්පාදනයෙහි මතුපිටින් පෙනෙන්නට ඇති ගැටළුව නම් මෙරට ජනතාවට ප්‍රමාණවත් වන කරවල සැපයුමක් දේශීය ව නිෂ්පාදනය කළ නොහැකි බව ය. එසේ වුව ද, සත්‍ය එය ම නොවේ. ගමේ පොළෙන් කඩ පිලෙන් පමණක් නොව, සුපිරි සාප්පු සංකීර්ණයෙන් පවා මිල දී ගන්නා කරවල කැබැල්ලෙහි සෞඛ්‍ය තත්ත්වයෙහි බරපතල ගැටළු පවතී. මෙම සෞඛ්‍යමය ගැටළු ඇතිවීමට මූලික වශයෙන් ම, බලපාන්නේ කරවල නිෂ්පාදනයේ දී සිදු කරන විවිධ නො සලකා හැරීම් ය. ඉන් කිහිපයක් නම්, මාළු අල්ලා ගත් විගස අයිස්වල නො දැමීම මෙන් ම, යොදන අයිස් ප්‍රමාණය ප්‍රමාණවත් නොවීම, නරක් වූ හෝ අර්ධ වශයෙන් නරක් වූ මත්ස්‍යයන්ගෙන් කරවල වියළීම, අපිරිසිදු කලපු ජලයෙන් මත්ස්‍යයන් සේදීම, ප්‍රමාණය ඉක්ම වූ ලෙස ලුණු එකතු කිරීම, අසාත්මිකතාකාරක අවසර ලත් ප්‍රමාණයට වඩා එකතු වීම හා නිවැරදි ඇසුරුම් ක්‍රමයක් නොමැති වීම මෙහි දී පෙන්වා දිය හැකි ය. මෙයට අමතර ව මතුපිට හොඳින් බුරුසුවකින් මැද නැවත ලුණු දමන වෙළෙඳුන් ද ඇතැම් අවස්ථාවල දී පාරිභෝගික අධිකාරියට වාර්තා වී තිබේ. වෙනත් ආහාර මෙන් කරවලවලට අතිශය සංකීර්ණ ඇසුරුම් ක්‍රමයක් අවශ්‍ය නොවේ. එමෙන් ම, ශීත දාම පවත්වා ගැනීම, සුරක්ෂිතකාරක එකතු කිරීම මෙහි දී අවශ්‍ය නොවේ. කරවල ගබඩා කිරීමේ දී (halotolerant moulds / ලුණු සාන්ද්‍රණය අධික ආහාර වල ඇතිවන දිලීරයකි) යම් නියමිත ක්‍රමවේදයක් පවත්වා ගත යුතු ය. තෙතමනය වැඩි වුවහොත් ඇතිවන මුහුම් මඟින් විවිධ බැක්ටීරියාවන් (Halophilic bacteria) වර්ධනය වීම සිදු වේ. මේ හරහා කරවල ආහාරයට නුසුදුසු තත්ත්වයට පත් කරවයි. ඔක්සිහරණය වීම, භෞතික හානි මෙන් ම කෘමි සතුන්ගෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීම වැනි හේතූන් නිසා නියමිත පරිදි ඇසිරීම ද අත්‍යවශ්‍ය ය. විදේශ රටවල කරවල වේළීම සඳහා නවීන තාක්ෂණික ක්‍රම භාවිතා වුව ද ඒ සඳහා අධික ප්‍රාග්ධනයක් ආයෝජනය කිරීමට සිදු වීම හේතුවෙන් මෙරට

කරවල නිෂ්පාදකයන්ට එය සිදු කිරීම අපහසු ය. කෙසේ වුව ද, මෙරට වෙළෙඳපොළෙහි ඇති කරවල තුළ පැවතිය යුතු ප්‍රමිතිය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය විසින් තත්ත්ව සහතිකයන් ඉදිරිපත් කොට තිබේ (මෙයට පෙර ඒ පිළිබඳව සඳහන් කොට ඇත). ඇමරිකාව, බ්‍රිතාන්‍යය, කැනඩාව වැනි රටවල් උදාහරණයට ගතහොත් එම රටවල් වල නියමිත තත්ත්ව සහතිකයක් නොමැති ව කරවල අලෙවි කිරීම සපුරා තහනම් ය. එසේ ම, වෙනත් රටවලින් මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන ආනයනය කිරීමේ දී එහි අඩංගු අමුද්‍රව්‍ය, ප්‍රභවය, නිෂ්පාදිත රට වැනි විස්තර ඇතුළත් පරිසර මිතුරු ලේබල (eco-labeling) භාවිතා කළ යුතු ය. තව ද, HACCP නොහොත් Hazard Analysis Critical Control Point නම් ලකුණු ක්‍රමයකට අනුගත ව එම නිෂ්පාදන සැකසීමට ද නියම කර ඇත. අගය එකතු කරන ලද මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන පරිභෝජනයේ දී ජනතාවගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය ආරක්ෂා කර ගැනීමට දියුණු රටවල් යොදා ගන්නා උපක්‍රමයන් එලෙස වුව ද, එවන් සංකීර්ණ ක්‍රම නොමැති වුවත් මූලික සෞඛ්‍ය විධි ක්‍රමයන්වත් අනුගමනය නොකරමින් සකසන කරවල සිය ආහාරයට එකතු කර ගැනීමට මෙරට වැසියන්ට සිදු වීම ඉතාමත් කනගාටුදායක කරුණකි.

පෙර මෙන් රස සුවඳ නැතත්, මෙරට තුළ තවමත් කරවල සඳහා ඉහළ ඉල්ලුමක් පවතින්නේ මෙරට ජනයාගේ රස නහර හා කරවල අතර අතීතයේ පටන් පවතින සමීප බව හේතුවෙන් ම විය යුතු ය.

කුඩා කල දී ඉඳුල් කටගැම, විවාහයේ දී කඳ බැඳීම හා මරණයේ දී මළ බත දක්වා වන කටයුතුවල දී මෙරට ජන ජීවිතය හා කරවල අතර සමීප බවක් පැවතිය ද වර්තමානයේ දී ශ්‍රී ලාංකිකයන් ආහාරයට ගන්නා කරවල වර්ග බොහොමයක එදා පැවති රස, සුවඳ, පෝෂණය වියැකී පැවතීම කනගාටුවට කරුණකි.

වරින් ගුණවර්ධන

විමර්ශන නිලධාරී

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු

පර්යේෂණ හා

පුහුණු කිරීමේ ආයතනය